

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Γενικά

Στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021, για το έτος 2017, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ΣΧΔ) είχε προβλεφθεί ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 3.445 εκατ. ευρώ ή 1,9% του ΑΕΠ, ενώ με βάση τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA) είχε προβλεφθεί πλεόνασμα ύψους 3.814 εκατ. ευρώ ή 2,1% του ΑΕΠ.

Με βάση τα στοιχεία της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι σε όρους ΣΧΔ θα διαμορφωθεί σε 4.360 εκατ. ευρώ ή 2,4% του ΑΕΠ, αυξημένο έναντι του στόχου κατά 1.235 εκατ. ευρώ ή 0,7% του ΑΕΠ. Σε όρους ESA εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 4.683 εκατ. ευρώ ή 2,6% του ΑΕΠ.

Η δημοσιονομική υπεραπόδοση, έναντι του στόχου, επιτρέπει παρεμβάσεις κοινωνικής προστασίας συνολικού ύψους 1.400 εκατ. ευρώ, οι οποίες έχουν περιληφθεί στις δαπάνες του προϋπολογισμού 2017 και στη διαμόρφωση του παραπάνω αποτελέσματος.

Πίνακας 3.1 Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2016 - 2018 (σε εκατ. ευρώ)

Γενική Κυβέρνηση κατά ESA ανά υποτομέα	2016 Πραγματ/σ εις	2017 Εκτίμηση	2018 Πρόβλεψη
1. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Βουλή, Υπουργεία, Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις)	-7.020	-5.144	-3.229
2. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (Κράτος, ΝΠ, ΔΕΚΟ ταξινομημένες εντός της Γενικής Κυβέρνησης και νοσοκομεία)	-1.661	-2.341	-1.001
3. Ισοζύγιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	556	171	342
4. Ισοζύγιο Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) εκτός νοσοκομείων	1.895	1.085	1.785
5. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (2+3+4)	790	-1.086	1.126
% του ΑΕΠ	0,5	-0,6	0,6
6. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.651	5.768	6.590
% του ΑΕΠ	3,2	3,2	3,6
7. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (5+6)	6.441	4.683	7.716
% του ΑΕΠ	3,7	2,6	4,2
8. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	6.560	4.360	7.051
% του ΑΕΠ	3,8	2,4	3,8
9. Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	315.036	318.300	332.000
% του ΑΕΠ	180,8	178,2	179,8
ΑΕΠ	174.199	178.579	184.691

Η δημοσιονομική στρατηγική για το 2017 περιελάμβανε και την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και θεσμικών αλλαγών, όπως:

- η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των δημοσιονομικών κανόνων που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και λογοδοσία στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος,
- η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης, μέσω της εφαρμογής δράσεων όπως η εντατικοποίηση των φορολογικών ελέγχων και η παροχή κινήτρων για ηλεκτρονικές πληρωμές,
- η διασφάλιση της προστασίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (με δράσεις όπως το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης),
- η συνέχιση της υλοποίησης του προγράμματος εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς την πραγματική οικονομία με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Στήριξης αλλά και από εθνικούς πόρους,
- ο εκσυγχρονισμός του συστήματος δημόσιας υγείας και κοινωνικής πρόνοιας,
- η διαχείριση του ιδιωτικού χρέους και εφαρμογή διαρθρωτικών αλλαγών με αναπτυξιακή προοπτική,
- η έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και η ενοποίηση των Ταμείων Πρόνοιας με την ενσωμάτωσή τους στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών,
- το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων,
- οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων,
- η αναμόρφωση της νομοθεσίας για τα ειδικά μισθολόγια και
- η αλλαγή του κανόνα προσλήψεων-αποχωρήσεων.

2. Κρατικός προϋπολογισμός 2017

Σε δημοσιονομική βάση τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 52.281 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αρνητική απόκλιση κατά 1.004 εκατ. ευρώ ή 1,9%, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 57.425 εκατ. ευρώ σε δημοσιονομική βάση, αυξημένες κατά 170 εκατ. ευρώ ή 0,3% έναντι του στόχου.

2.1 Τακτικός προϋπολογισμός

Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού (σε ταμειακή βάση), μετά τη μείωση των επιστροφών φόρων, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 48.715 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αρνητική απόκλιση κατά 2.949 εκατ. ευρώ ή 5,7% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Η απόκλιση αυτή οφείλεται κυρίως:

- στις αυξημένες επιστροφές φόρων, οι οποίες εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 5.577 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2.253 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου σε ταμειακή βάση, ενώ σε δημοσιονομική βάση η αύξηση έναντι του στόχου περιορίζεται σε 506 εκατ. ευρώ,
- στη μείωση κατά 996 εκατ. ευρώ στο Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦΕΦΠ),
- στη μετακύλιση της τελευταίας δόσης του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) του έτους 2017, εκτιμώμενου ποσού 281 εκατ. ευρώ, στον Ιανουάριο του 2018.

Παράλληλα, άλλες κατηγορίες εσόδων αναμένεται να καταγράψουν υπέρβαση 581 εκατ. ευρώ (σε ταμειακή βάση) περιορίζοντας τη συνολική ταμειακή απόκλιση των εσόδων στα 2.949 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)					
	2016	2017		2018	
	Πραγμ/σ εις ¹	Εκτίμη ση ΜΠΔΣ	Εκτίμησ η	Πρόβλε ψη ΜΠΔΣ	Πρόβλε ψη
I. Έσοδα (1+2)	53.125	55.281	52.142	55.008	54.244
1. Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	48.954	51.664	48.715	51.273	50.509
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	52.334	52.730	52.055	52.938	52.429
1. Άμεσοι φόροι	21.839	21.525	20.288	21.453	20.766
2. Έμμεσοι φόροι	25.680	26.718	26.917	27.502	27.390
3. Απολήψεις από ΕΕ	415	508	510	321	331
4. Μη φορολογικά έσοδα	4.400	3.979	4.340	3.662	3.942
β. Μη τακτικά έσοδα	429	306	350	283	304
γ. Επιστροφές φόρων	3.263	3.324	5.577	3.383	3.648
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	1.026	0	0	0	0
δ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	106	1.607	1.542	1.121	1.110
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA	375	345	345	314	314
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	4.172	3.617	3.427	3.735	3.735
α. Εισροές από ΕΕ	3.861	3.437	3.177	3.555	3.555
β. Ίδια έσοδα	311	180	250	180	180
II. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2)	59.774	56.594	57.265	56.104	55.188
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β)	53.490	49.844	50.515	49.354	48.438
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	47.913	44.194	44.514	43.454	43.238
1. Μισθοί και συντάξεις	18.065	12.366	12.217	12.540	12.660
2. Ασφάλιση, Περίθαλψη και Κοινωνική Προστασία	15.638	20.268	21.037	19.649	19.438
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.297	5.704	6.173	5.295	5.333
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.236	3.119	3.108	3.395	3.262
5. Αποθεματικό	0	1.000	346	1.000	1.000
6. Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέους	65	75	75	20	65
7. Δαπάνες ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	553	193	193	0	0
8. Εγγυήσεις για φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης (σε ακαθάριστη βάση)	1.619	855	855	927	927
9. Εγγυήσεις για φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	32	140	35	118	43
10. Δαπάνες εξοπλιστικών προγραμμάτων	584	475	475	510	510
11. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές υποχρεώσεων προηγούμενων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	2.824	0	0	0	0
β. Τόκοι	5.577	5.650	6.000	5.900	5.200
2. ΠΔΕ (α+β)	6.284	6.750	6.750	6.750	6.750
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	5.474	5.750	5.750	5.750	5.750
β. Εθνικό σκέλος	810	1.000	1.000	1.000	1.000
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I - II)	-6.649	1.313	-5.123	1.096	-943
% ΑΕΠ	-3,8%	-0,7%	-2,9%	0,6%	-0,5%
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III + II.1β)	-1.071	4.337	877	4.804	4.257
% ΑΕΠ	-0,6%	2,4%	0,5%	2,6%	2,3%
IV. Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης (1+2)	-371	2.657	-21	-780	2.286
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-1.350	1.996	139	-348	-428
Επιστροφές Φορολογικών εσόδων	13	0	1.747	0	0
Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)	-341	-382	-41	0	-279

**Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ)**

	2016	2017		2018	
	Πραγμ/σ εις ¹	Εκτίμη ση ΜΠΔΣ	Εκτίμησ η	Πρόβλε ψη ΜΠΔΣ	Πρόβλε ψη
Φορολογικά έσοδα	-165	-19	-40	30	56
Διαφορά ταμειακών - δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	104	0	0	0	0
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	156	-98	152	44	16
Προκαταβολές από ΕΕ	-1.104	-20	-79	-15	13
Άλλες προσαρμογές	-115	-117	-127	0	-6
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	102	-1.361	-1.309	-407	-522
Μεταβολή υπολοίπου λογαριασμών Θησαυροφυλακίου σε σχέση με την 31/12 του προηγούμενου έτους ⁵	0	0	-164	0	294
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	979	-661	-160	-433	- 1.858
Εξοπλιστικά προγράμματα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (διαφορά φυσικών παραλαβών - πληρωμών)	300	-404	-357	207	204
Διαφορά απλήρωτων οφειλών Κράτους σε σχέση με την 31/12 του προηγούμενου έτους	502	20	0	20	0
Εξοικονόμηση από αναδιάρθρωση προσωπικού λόγω αναγκαστικών αποχωρήσεων	0	8	8	24	24
Ατακτοποίητες προκαταβολές	17	0	0	0	0
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού	35	0	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι (διαφορά δεδουλευμένων - ταμειακών τόκων)	-731	-900	-500	-	-2.100
Μεταβολή υπολοίπου λογαριασμών Θησαυροφυλακίου σε σχέση με την 31/12 του προηγούμενου έτους ⁵	944	-170	0	300	0
ΕΛΕΓΕΠ ⁴	-223	94	0	115	0
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (κεφαλαιακές μεταβιβάσεις)	-21	-20	-10	-10	-10
Προσαρμογή στο έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ)	53	0	0	0	0
Αναδρομικά δικαστικών 2003-2007	0	13	7	0	6
Αναδρομικά δικαστικών και ενστόλων 2012-2014	148	149	149	5	5
Λοιπές προσαρμογές	27	0	0	0	0
Παραχωρήσεις αυτοκινητοδρόμων	0	470	464	0	6
Συνεισφορά προς την ΕΕ για τη διαχείριση προσφυγικών ροών	0	11	11	6	6
Συνεισφορά προς την ΕΕ λόγω αναθεώρησης βάσεων	-72	68	68	0	0
Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (I + IV.1)	51.77 5	53.28 5	52.281	54.6 61	53.81 7
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (II - IV.2)	58.79 5	57.25 5	57.425	56.5 37	57.04 6
V. Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-711	2.580	1.356	5.12 4	4.071
% ΑΕΠ	-0,4%	1,4%	0,8%	2,7%	2,2%
V.a. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (III + IV)	-7.020	3.970	-5.144	1.87 6	- 3.229
% ΑΕΠ	-4,0%	-2,2%	-2,9%	1,0%	-1,7%
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων κατά ESA	1.798	1.634	1.798	1.28 4	1.318
Τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα	1.798	1.625	1.809	1.284	1.312
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	9	-11	0	6
Τόκοι	97	141	135	134	131
Έκτακτες δαπάνες (εκτός προγράμματος αξιολόγησης)	-338	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων κατά ESA	1.895	1.775	1.933	1.41 8	1.449
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ κατά ESA ⁴	2.158	368	530	855	766
Τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα	2.158	368	530	855	766
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Τόκοι	363	395	414	364	381
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΔΕΚΟ κατά ESA	2.521	763	944	1.21 9	1.147
Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ κατά ESA ⁶	1.403	508	475	138	144
Τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα	685	161	241	37	-64
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	718	348	235	101	208
Τόκοι	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ κατά ESA	1.403	508	475	138	144

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)					
	2016	2017		2018	
	Πραγμ/σ εις ¹	Εκτίμη ση ΜΠΔΣ	Εκτίμησ η	Πρόβλε ψη ΜΠΔΣ	Πρόβλε ψη
VI. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	-1.661	1.459	-2.341	401	1.001
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA	556	200	171	398	342
Τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα ²	566	276	214	454	367
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-11	-77	-44	-56	-25
Τόκοι	71	71	58	71	58
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΤΑ κατά ESA	627	271	229	469	401
Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων) κατά ESA³	1.895	-941	1.085	175	1.785
Τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα	933	-1.314	1.341	-72	1.559
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	962	373	-256	247	226
Τόκοι	3	3	4	3	4
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΚΑ κατά ESA	1.898	-938	1.089	128	1.789
VII. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	790	2.201	-1.086	974	1.126
% ΑΕΠ	0,5%	-1,2%	-0,6%	0,5%	0,6%
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.651	6.015	5.768	6.445	6.590
% ΑΕΠ	3,2%	3,3%	3,2%	3,4%	3,6%
VIII. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	6.441	3.814	4.683	7.420	7.716
% ΑΕΠ	3,7%	2,1%	2,6%	4,0%	4,2%
ΑΕΠ	174.199	181.204	178.579	187.745	184.691

¹ Στοιχεία σύμφωνα με τα στοιχεία της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ) Οκτωβρίου 2017 της ΕΛΣΤΑΤ.

² Το τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ περιλαμβάνεται στη γραμμή Τροποποιημένο Ταμειακό Αποτέλεσμα των ΟΤΑ για όλα τα έτη.

³ Ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ ύψους 2.003 εκατ. ευρώ για το 2017 και 2.001 εκατ. ευρώ για το 2018. Επίσης, ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές των δαπανών για παροχές ασθενοείας του ΕΟΠΥΥ ύψους 1.525 εκατ. ευρώ για το 2017 και 1.462,5 εκατ. ευρώ για το 2018.

⁴ Η προσαρμογή του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ) ύψους +89 εκατ. ευρώ για το 2017 και -51 εκατ. ευρώ για το 2018 έχει ενσωματωθεί στο ισοζύγιο των ΔΕΚΟ, έναντι των πραγματοποιήσεων έτους 2016 και των στόχων του ΜΠΔΣ για τα έτη 2017 και 2018 που περιλαμβάνονταν στις εθνικολογιστικές προσαρμογές των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού.

⁵ Η μεταβολή του υπολοίπου λογαριασμών Θησαυροφυλακίου σε σχέση με την 31/12 του προηγούμενου έτους εμφανίζεται στις εθνικολογιστικές προσαρμογές των εσόδων της Κεντρικής Διοίκησης, έναντι των πραγματοποιήσεων έτους 2016 και των στόχων του ΜΠΔΣ για τα έτη 2017 και 2018 που περιλαμβάνονταν στις εθνικολογιστικές προσαρμογές των δαπανών της Κεντρικής Διοίκησης.

⁶ Ενσωματωμένη στο ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ είναι η οροφή της φαρμακευτικής δαπάνης ύψους 492,1 εκατ. ευρώ για το 2017 και 474,2 εκατ. ευρώ για το 2018.

Πίνακας 3.3 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (σε εκατ. ευρώ)					
	2016	2017		2018	
	Πραγματ/σ εις	Εκτίμηση ΜΠΔΣ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη ΜΠΔΣ	Πρόβλεψη
1. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (μεταφορά από πίνακα 3.2)	6.441	3.814	4.683	7.420	7.716
Προσαρμογές Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	118	-369	-322	-795	-665
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP (σε δεδουλευμένη βάση)	-375	-345	-345	-314	-314
Επιστροφές εσόδων	847	0	0	0	0
Προσαρμογή για το πρόγραμμα στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-338	0	-14	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-26	-52	-39	-507	-380
Δαπάνες μεταναστευτικών ροών μη αντικριζόμενες	10	28	75	26	29
2. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης % ΑΕΠ	3,77%	1,90%	2,44%	3,53%	3,82%
3. Στόχος Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης % ΑΕΠ	0,50%	1,75%	1,75%	3,50%	3,50%
4. Δημοσιονομικό Πλεόνασμα (+) ή Κενό (-) Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης % ΑΕΠ	3,27%	0,15%	0,69%	0,03%	0,32%
ΑΕΠ	174.199	181.204	178.579	187.745	184.691

Σε δημοσιονομική βάση τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 48.781 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.004 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Σημειώνεται ότι στη διαμόρφωση των εσόδων περιλαμβάνεται και το ποσό από την αρνητική μεταβολή του υπολοίπου του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου, σε σχέση με την 31/12 του προηγούμενου έτους, ύψους 164 εκατ. ευρώ, το οποίο στο ΜΠΔΣ 2018-2021 είχε περιληφθεί στις προσαρμογές των δαπανών.

Πιο συγκεκριμένα:

Άμεσοι φόροι

Από την άμεση φορολογία, εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν 20.288 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.237 εκατ. ευρώ ή 5,7% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Η απόκλιση αυτή, οφείλεται, κυρίως, στις μειωμένες εκτιμήσεις εσόδων από το ΦΕΦΠ, λόγω μείωσης της φορολογικής βάσης και στη μετακύλιση καταβολής της τελευταίας δόσης του ΕΝΦΙΑ 2017 τον Ιανουάριο του 2018, όπως προαναφέρθηκε. Ειδικότερα:

Ο φόρος εισοδήματος εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 12.897 εκατ. ευρώ, μειωμένος κατά 1.140 εκατ. ευρώ από το στόχο. Η μείωση αυτή προέρχεται κατά 996 εκατ. ευρώ από τη φορολογία των φυσικών προσώπων, κατά 89 εκατ. ευρώ από τη φορολογία των νομικών προσώπων και κατά 55 εκατ. ευρώ από τη φορολογία ειδικών κατηγοριών.

**Πίνακας 3.4 Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού
(σε εκατ. ευρώ)**

	2016	2017		2018	Μεταβολή %	
	Πραγμ/σεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις πραγμ/σεων	Προβλέψεις	2017/20 16	2018/20 17
A. Τακτικά έσοδα (I+ II + III + IV)	52.334	52.730	52.055	52.429	-0,5	0,7
I. Άμεσοι φόροι	21.839	21.525	20.288	20.766	-7,1	2,4
Φόρος εισοδήματος	13.379	14.037	12.897	13.307	-3,6	3,2
Φυσικών προσώπων	8.171	9.265	8.269	8.725	1,2	5,5
Νομικών προσώπων	3.969	3.522	3.433	3.322	-13,5	-3,2
Ειδικών κατηγοριών	1.238	1.250	1.195	1.260	-3,5	5,4
Φόροι στην περιουσία	3.604	3.317	3.200	3.379	-11,2	5,6
Άμεσοι φόροι ΠΟΕ	1.765	1.643	1.821	1.718	3,2	-5,7
Λοιποί άμεσοι φόροι	3.091	2.528	2.370	2.362	-23,3	-0,3
II. Έμμεσοι φόροι	25.680	26.718	26.917	27.390	4,8	1,8
Φόροι συναλλαγών	15.540	16.093	16.354	16.441	5,2	0,5
ΦΠΑ	15.010	15.545	15.767	15.845	5,0	0,5
πετρελαιοειδών	1.649	1.836	1.836	1.865	11,3	1,6
καπνού	711	676	602	669	-15,3	11,1
λοιπών	12.650	13.033	13.329	13.311	5,4	-0,1
Λοιποί φόροι συναλλαγών	530	548	587	596	10,7	1,5
(μεταβίβαση κεφαλαίων)	232	240	261	265	12,6	1,5
(χαρτόσημο)	294	304	322	327	9,5	1,6
Φόροι κατανάλωσης	9.033	9.536	9.267	9.706	2,6	4,7
Φόρος ασφαλιστρων	408	408	408	415	0,1	1,7
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	180	182	243	247	35,1	1,6
ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων	4.093	4.402	4.402	4.455	7,6	1,2
Λοιποί ΕΦΚ (καπνού κ.λπ.)	2.964	3.046	2.726	3.003	-8,0	10,2
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	1.114	1.152	1.168	1.187	4,9	1,6
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	275	346	320	399	16,3	24,7
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	753	718	922	851	22,5	-7,7
Λοιποί έμμεσοι	354	371	374	392	5,6	4,8
Σύνολο φορολογικών εσόδων (I+II)	47.519	48.243	47.205	48.156	-0,7	2,0

III. Απολήψεις από ΕΕ	415	508	510	331	23,1	-35,1
IV. Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	4.400	3.979	4.340	3.942	-1,4	-9,2
Σύνολο μη φορολογικών εσόδων (III+IV)	4.814	4.487	4.850	4.273	0,7	-11,9
B. Μη τακτικά έσοδα	804	651	694	618	-13,6	-11,0
Έσοδα καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών	304	273	297	304	-2,4	2,4
Έσοδα προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης	96	0	12	0	-87,4	-100,0
Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του ΕΔ στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος	375	345	345	314	-8,0	-8,8
Έσοδα από NATO	29	33	41	0	38,4	-100,0
Γ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων*	106	1.607	1.542	1.110	1358,7	-28,0
Δ. Γενικό σύνολο εσόδων (A + B + Γ)	53.243	54.988	54.292	54.157	2,0	-0,2
Ε. Επιστροφές εσόδων	3.263	3.324	5.577	3.648	70,9	-34,6
ΣΤ.Επιστροφές εσόδων από ειδική πίστωση	1.026					
Z. Καθαρά έσοδα (Δ-Ε-ΣΤ)	48.954	51.664	48.715	50.509	-0,5	3,7
Η. Έσοδα Προϋπολογισμού Δημόσιων Επενδύσεων (1+2)	4.172	3.617	3.427	3.735	-17,9	9,0
1. Εισροές από την ΕΕ	3.861	3.437	3.177	3.555	-17,7	11,9
2. Ίδια έσοδα	311	180	250	180	-19,5	-28,0
Σύνολο εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού (Z + Η)	53.125	55.281	52.142	54.244	-1,9	4,0

* Περιλαμβάνονται τα έσοδα που δεν αποτελούν χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Πίνακας 3.5 Εξέλιξη και σύνθεση των εσόδων του ΤΠ 2008-2018 (σε εκατ. ευρώ)							
Έτος	Άμεσοι φόροι	Έμμεσοι φόροι	Σύνολο φορολογικών εσόδων	Έσοδα από ΕΕ	Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	Σύνολο μη φορολογικών εσόδων	Σύνολο εσόδων ΤΠ
2008	20.863	30.222	51.085	579	3.670	4.249	55.334
2009	21.432	28.293	49.725	264	3.454	3.718	53.443
2010	20.224	31.042	51.266	320	4.592	4.912	56.178
2011	20.318	28.632	48.951	274	6.217	6.491	55.441
2012	21.096	26.083	47.179	246	4.072	4.318	51.497
2013	20.058	24.556	44.614	183	2.367	2.550	47.164
2014	20.664	23.784	44.448	196	3.373	3.569	48.017
2015	19.936	23.781	43.718	428	3.646	4.074	47.792
2016	21.839	25.680	47.519	415	4.400	4.814	52.334
2017*	20.288	26.917	47.205	510	4.340	4.850	52.055
2018**	20.766	27.390	48.156	331	3.942	4.273	52.429
Συμμετοχή στο σύνολο ανά κατηγορία (%)							
2008	37,7	54,6	92,3	1,0	6,6	7,7	100,0
2009	40,1	52,9	93,0	0,5	6,5	7,0	100,0
2010	36,0	55,3	91,3	0,6	8,2	8,7	100,0
2011	36,6	51,6	88,3	0,5	11,2	11,7	100,0
2012	41,0	50,6	91,6	0,5	7,9	8,4	100,0
2013	42,5	52,1	94,6	0,4	5,0	5,4	100,0
2014	43,0	49,5	92,6	0,4	7,0	7,4	100,0
2015	41,7	49,8	91,5	0,9	7,6	8,5	100,0
2016	41,7	49,1	90,8	0,8	8,4	9,2	100,0
2017*	39,0	51,7	90,7	1,0	8,3	9,3	100,0
2018**	39,6	52,2	91,8	0,6	7,5	8,2	100,0
Ως ποσοστό του ΑΕΠ (%)							
2008	8,6	12,5	21,1	0,2	1,5	1,8	22,9
2009	9,0	11,9	20,9	0,1	1,5	1,6	22,5
2010	8,9	13,7	22,7	0,1	2,0	2,2	24,9
2011	9,8	13,8	23,6	0,1	3,0	3,1	26,8
2012	11,0	13,6	24,7	0,1	2,1	2,3	26,9
2013	11,1	13,6	24,7	0,1	1,3	1,4	26,1
2014	11,6	13,4	25,0	0,1	1,9	2,0	27,0
2015	11,3	13,5	24,9	0,2	2,1	2,3	27,2
2016	12,5	14,7	27,3	0,2	2,5	2,8	30,0
2017*	11,4	15,1	26,4	0,3	2,4	2,7	29,1
2018**	11,2	14,8	26,1	0,2	2,1	2,3	28,4

* Εκτιμήσεις

** Προβλέψεις

Διάγραμμα 3.1 Εξέλιξη εσόδων ΤΠ 2008-2018

Πίνακας 3.6 Σύνθεση φορολογικών εσόδων κατά κατηγορία			
Έτος	Άμεσοι φόροι (%)	Έμμεσοι φόροι (%)	Λόγος έμμεσων/άμεσων φόρων
2008	40,8	59,2	1,45
2009	43,1	56,9	1,32
2010	39,4	60,6	1,53
2011	41,5	58,5	1,41
2012	44,7	55,3	1,24
2013	45,0	55,0	1,22
2014	46,5	53,5	1,15

2015	45,6	54,4	1,19
2016	46,0	54,0	1,18
2017*	43,0	57,0	1,33
2018**	43,1	56,9	1,32

* Εκτιμήσεις

** Προβλέψεις

Διάγραμμα 3.2 Λόγος έμμεσων/άμεσων φόρων

* Εκτιμήσεις

** Προβλέψεις

Οι φόροι περιουσίας αναμένεται να διαμορφωθούν στα 3.200 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 117 εκατ. ευρώ από το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021, λόγω της μετακύλισης καταβολής της τελευταίας δόσης του ΕΝΦΙΑ 2017 τον Ιανουάριο 2018.

Οι άμεσοι φόροι παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) αναμένεται να διαμορφωθούν στα 1.821 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 178 εκατ. ευρώ.

Τέλος, οι λοιποί άμεσοι φόροι αναμένεται να διαμορφωθούν στα 2.370 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 158 εκατ. ευρώ, λόγω μειωμένων εισπράξεων από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, από το τέλος επιτηδεύματος και από το φόρο πολυτελούς διαβίωσης, ως αποτέλεσμα της μειωμένης φορολογικής βάσης.

Έμμεσοι φόροι

Από τους έμμεσους φόρους αναμένεται να εισπραχθούν 26.917 εκατ. ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 199 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Ειδικότερα:

Τα έσοδα από ΦΠΑ αναμένεται να διαμορφωθούν στα 15.767 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 222 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από την εμφάνιση στα έσοδα ΦΠΑ λοιπών προϊόντων ποσού ύψους 296 εκατ. ευρώ από την παραχώρηση των περιφερειακών αεροδρομίων (που στη συνέχεια εμφανίστηκε στα έσοδα αποκρατικοποιήσεων, αυξάνοντας ισόποσα τις επιστροφές φόρων). Μειωμένος εμφανίζεται ο ΦΠΑ στα καπνικά προϊόντα κατά 74 εκατ. ευρώ, ενώ ο ΦΠΑ πετρελαιοειδών δεν παρουσιάζει απόκλιση σε σχέση με το στόχο.

Τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 9.267 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 269 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που είχε τεθεί στο ΜΠΔΣ 2018-2021. Η μείωση αυτή προέρχεται από τους λοιπούς ΕΦΚ, οι οποίοι είναι μειωμένοι κατά 320 εκατ. ευρώ, λόγω της αυξημένης αποθεματοποίησης στα καπνικά προϊόντα του έτους 2016.

Τέλος, οι έμμεσοι φόροι παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) αναμένεται να διαμορφωθούν στα 922 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 204 εκατ. ευρώ.

Μη φορολογικά έσοδα

Τα λοιπά μη φορολογικά έσοδα εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 4.340 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 361 εκατ. ευρώ ή 9,1% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Η αύξηση αυτή οφείλεται, κυρίως, στους εξής παράγοντες:

- στα αυξημένα, κατά 137 εκατ. ευρώ, έσοδα από μερίσματα λόγω της συμμετοχής του Δημοσίου στα κέρδη Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών,
- στα αυξημένα, κατά 100 εκατ. ευρώ, έσοδα από πρόστιμα,
- στα αυξημένα, κατά 29 εκατ. ευρώ, έσοδα από την είσπραξη φόρων με ταυτότητα οφειλής, μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων, που καταχωρούνται προσωρινά σε μη φορολογικό κωδικό εσόδου, και
- στα έσοδα, ύψους 29 εκατ. ευρώ, από την καταβολή προμήθειας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από τα πιστωτικά ιδρύματα, για την υπερβάλλουσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση οικονομικού έτους 2016, που δεν είχαν προβλεφθεί στο ΜΠΔΣ.

Μη τακτικά έσοδα

Τα μη τακτικά έσοδα (εκτός των εσόδων από ANFAs και SMPs) εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στο ποσό των 350 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 43 εκατ. ευρώ, ή 14,2% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από:

- τους καταργηθέντες ειδικούς λογαριασμούς, κατά 24 εκατ. ευρώ,
- τα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, κατά 12 εκατ. ευρώ.

Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)

Από τη μεταφορά αποδόσεων λόγω της διακράτησης ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs), καθώς και από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), προβλέπονται έσοδα ύψους 345 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι, τα έσοδα αυτά κατατίθενται απευθείας στον ειδικό λογαριασμό εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους (Segregated Account) και δεν υπολογίζονται στο αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης.

Επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων

Οι ταμειακές επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων αναμένεται να διαμορφωθούν στα 5.577 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 2.253 εκατ. ευρώ ή 67,8% έναντι των προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2018-2021. Ωστόσο σε δημοσιονομική βάση η υπέρβαση θα περιοριστεί στο ποσό των 506 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 296 εκατ. ευρώ αφορά την επιστροφή φόρου για την παραχώρηση των περιφερειακών αεροδρομίων, το οποίο έχει εμφανιστεί στα έσοδα από ΦΠΑ, όπως προαναφέρθηκε.

Έσοδα ΠΔΕ

Τα έσοδα του ΠΔΕ, σε ταμειακή βάση, εκτιμάται ότι θα φθάσουν στα 3.427 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 190 εκατ. ευρώ ή 5,3% σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021. Ωστόσο, σε δεδουλευμένη βάση τα έσοδα θα διαμορφωθούν στα 3.500 εκατ. ευρώ, χωρίς να παρουσιάζουν απόκλιση έναντι του στόχου.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού για το έτος 2017 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν (σε ταμειακή βάση) στα 50.515 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 670 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021 και μειωμένες κατά 151 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2016, εάν δεν ληφθούν υπόψη οι δαπάνες για την υλοποίηση του προγράμματος εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του 2016, ύψους 2.824 εκατ. ευρώ.

Οι πρωτογενείς δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 44.514 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 320 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονα κατηγορία

Αποδοχές και συντάξεις

Οι δαπάνες αποδοχών και συντάξεων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 11.927 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 160 εκατ. ευρώ ή 1,3% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021, κυρίως λόγω της μη υλοποίησης της διάταξης του άρθρου 17 του ν.4354/2015.

Οι δαπάνες αυτές είναι μειωμένες κατά 5.837 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2016, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι το σύνολο σχεδόν των συντάξεων Δημοσίου καταβάλλεται πλέον από 1/1/2017 από τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ο οποίος επιχορηγείται για τον σκοπό αυτό από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Πίνακας 3.7 Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία (σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία δαπάνης	2016	2017		2018	Μεταβολή %	
	Πραγματοποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2017/16	2018/17
1. Αποδοχές και Συντάξεις (0100, 0200, 0300, 0400, 0600, 0900)	17.764	12.087	11.927	12.298	-32,9	3,1
2. Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές (0500)	359	336	348	417	-3,1	19,9
3. Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες (0700, 0800, 1000, 5000) πλην αποθεματικού	1.548	2.025	2.338	1.951	51,0	-16,6
3.i. Αποθεματικό	0	1.000	346	1.000		189,0
4. Μεταβιβαστικές πληρωμές (2000)	16.837	21.363	22.292	20.272	32,4	-9,1
5. Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα (3000)	4.866	5.028	4.989	5.138	2,5	3,0
6. Δαπάνες NATO (4000)	69	36	62	36	-9,8	-41,2
7. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)						
7.i. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000) πλην τόκων, χρεολυσίων, προμηθειών τραπεζών και λοιπών δαπανών δημοσίου χρέους, καταπτώσεων εγγυήσεων, ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, εξοπλιστικών προγραμμάτων και τακτοποίησης υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης	214	1	1	1	-99,5	-28,5
7.ii. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)-Καταπτώσεις εγγυήσεων (ακαθάριστη βάση)	1.651	995	890	970	-46,1	9,0
7.iii. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)-Προμήθειες τραπεζών, προμήθειες EFSF και λοιπές δαπάνες δημοσίου χρέους	65	75	75	65	15,0	-13,3
7.iv.Εξοπλιστικά προγράμματα (6910)	584	475	475	510	-18,7	7,5
7.v. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000) -Ανάληψη χρέους φορέων Γενικής Κυβέρνησης	553	193	193	0	-65,1	-100,0
8. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) πλην συμμετοχής σε αύξηση ΜΚ.	579	581	580	580	0,1	0,0
I. Σύνολο πρωτογενών δαπανών τακτικού προϋπολογισμού (1+2+3+3i+4+5+6+7i+7ii+7iii+7iv+7v+8) ¹	45.089	44.194	44.514	43.238	-1,3	-2,9
9. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)- Τόκοι (καθαρή βάση)	5.577	5.650	6.000	5.200	7,6	-13,3
II. Σύνολο δαπανών τακτικού προϋπολογισμού πλην χρεολυσίων και συμμετοχών (I+9)	50.666	49.844	50.515	48.438	-0,3	-4,1
10. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)-Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου δανεισμού (ακαθάριστη βάση)	10.588	9.920	80.000	4.580	655,5	-94,3
11. Δαπάνες εξυπηρέτησης της Δημόσιας πίστης (6000)-Χρεολύσια βραχυπρόθεσμου δανεισμού	531.311	550.000	541.100	550.000	1,8	1,6
12. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000)-Συμμετοχή στο ΜΚ λοιπών εταιρειών κ.λπ.	25	112	350	112	1.301,9	-68,0
13. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) - Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης	2.824	4.500	1.500	2.200	-46,9	46,7
III. Σύνολο δαπανών τακτικού προϋπολογισμού (II+10+11+12+13)	595.415	614.377	673.465	605.330	13,1	-10,1

¹ Για το 2016 ο πίνακας περιλαμβάνει τις δαπάνες για τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης εκτός των πρωτογενών δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού σε αντίθεση με τον πίνακα 3.2.

Η μείωση των δαπανών της κατηγορίας αυτής αντισταθμίστηκε μερικώς από την καταβολή από 1/1/2017 της δαπάνης για εργοδοτικές εισφορές από το κράτος ως εργοδότη υπέρ του ΕΦΚΑ, για τους υπαλλήλους με σύμβαση δημοσίου δικαίου, καθώς και από την αλλαγή του κανόνα προσλήψεων σε 1 προς 4 από 1 προς 5 που ίσχυε για το 2016.

Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 348 εκατ. ευρώ, έναντι 336 εκατ. ευρώ του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες (πλην αποθεματικού)

Οι δαπάνες αυτές εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 2.338 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται και 360 εκατ. ευρώ για την κάλυψη του κόστους των Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας (ΥΚΩ) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Εάν δεν ληφθεί υπόψη το παραπάνω ποσό τότε εκτιμάται ότι θα υπάρξει εξοικονόμηση ύψους 47 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Αποθεματικό

Στο 2017 είχαν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 1 δισ. ευρώ για την αντιμετώπιση έκτακτων και επείγουσών δαπανών, από τις οποίες μέχρι και τα τέλη Σεπτεμβρίου είχαν κατανεμηθεί πιστώσεις ύψους 654 εκατ. ευρώ. Η χρήση του ποσού αυτού έγινε κυρίως για:

- την ενίσχυση με ποσό ύψους 220 εκατ. ευρώ για την κάλυψη μέρους της συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ, της οποίας μοναδικός μέτοχος είναι το Ελληνικό Δημόσιο,
- την κάλυψη δαπανών σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων,
- τις επιχορηγήσεις σε συγκοινωνιακούς φορείς,
- τις επιστροφές στην ΕΕ από ανεκτέλεστα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, λόγω μη επιλέξιμων δαπανών, διορθώσεων, ανακτήσεων κλπ., και
- την καταβολή περιβαλλοντικών προστίμων που επιβάλλονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, λόγω μη συμμόρφωσης του Ελληνικού Δημοσίου για τη δημιουργία σχετικών υποδομών για τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) και τα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων.

Οι πιστώσεις ύψους 346 εκατ. ευρώ που απομένουν στο αποθεματικό θα καλύψουν δαπάνες έκτακτου χαρακτήρα.

Μεταβιβαστικές πληρωμές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 22.292 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 929 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου ΜΠΔΣ 2018-2021. Η υπέρβαση αυτή οφείλεται κυρίως στις εκτιμήσεις για την καταβολή:

- της επιστροφής εισφορών υγειονομικής περίθαλψης στους συνταξιούχους και
- της χορήγησης κοινωνικού μερίσματος για τη στήριξη των οικονομικά ευάλωτων νοικοκυριών.

Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα

Οι δαπάνες αυτές εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 4.989 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 39 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, κυρίως λόγω αναθεώρησης των εκτιμήσεων των αποδόσεων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Καταπτώσεις εγγυήσεων

Το συνολικό ύψος των δαπανών για καταπτώσεις εγγυήσεων προς φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 890 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 105 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο, λόγω μείωσης των καταπτώσεων εγγυήσεων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης.

Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες εξυπηρέτησης δημοσίου χρέους

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 75 εκατ. ευρώ, στο ύψος του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021

Πίνακας 3.8 Μεταβιβάσεις Τακτικού Προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)						
	2016	2017		2018	Μεταβολή %	
	Πραγμ/σεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις πραγματ/σεων	Προβλέψεις	2017/16	2018/17
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ από ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ						
1. Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	71	53	38	53	-45,6	37,4
2. Επιχορηγήσεις σε ΕΦΚΑ και λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς	11.787	16.047	15.943	15.882	35,3	-0,4
3. Επιχορηγήσεις σε ΕΟΠΠΥ	502	326	314	100	-37,5	-68,1
4. Κοινωνική προστασία (ΑΚΑΓΕ)	470	505	505	522	7,4	3,4
5. Επιχορηγήσεις σε Νοσοκομεία, ΥΠΕ-ΠΕΔΥ ¹	1.300	1.301	1.303	930	0,2	-28,6
6. Επιχορηγήσεις σε Νοσοκομεία για εφημερίες ιατρών και πρόσθετες παροχές λοιπού νοσηλευτικού προσωπικού	321	322	332	343	3,5	3,1
7. Επιχορηγήσεις σε ΔΕΚΟ (πλην συγκοινωνιακών φορέων) ^{1,2}	102	74	92	76	-9,3	-17,4
8. Επιχορηγήσεις σε συγκοινωνιακούς φορείς	266	193	265	179	-0,5	-32,3
9. Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης	708	645	692	658	-2,2	-5,0
10. Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης ²	180	227	261	228	44,7	-12,7
I. Σύνολο επιχορηγήσεων Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	15.707	19.693	19.745	18.971	25,7	-3,9
ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΦΟΡΕΩΝ από ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ						
1. Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΤΑ	3.160	2.982	2.982	3.140	-5,6	5,3
2. Αποδόσεις σε Ασφαλιστικά Ταμεία	7	28	18	18	147,2	-0,2
3. Αποδόσεις σε ΔΕΚΟ	12	26	25	26	109,0	2,9
4. Αποδόσεις σε ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης	22	20	21	27	-4,7	29,4
5. Αποδόσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης	2	7	5	4	164,1	-20,0
II. Σύνολο Αποδιδόμενων Πόρων Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5)	3.204	3.062	3.052	3.216	-4,7	5,4
III. Σύνολο Μεταβιβάσεων Τακτικού Προϋπολογισμού (I+II)	18.911	22.755	22.797	22.187	20,6	-2,7

¹ Οι εκτιμήσεις πραγματοποιήσεων έτους 2017 περιλαμβάνουν 2,4 εκατ. ευρώ στις επιχορηγήσεις νοσοκομείων και 16,7 εκατ. ευρώ στις επιχορηγήσεις ΔΕΚΟ για δαπάνες αντιμετώπισης των μεταναστευτικών ροών από το Υπουργείο Υγείας.

² Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ θεωρείται φορέας εντός της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι την ημερομηνία της αποκρατικοποίησής της (14/9/2017).

Δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Οι ταμειακές δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 475 εκατ. ευρώ, ενώ οι φυσικές παραλαβές (δημοσιονομική βάση) θα ανέλθουν σε 831 εκατ. ευρώ.

Αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής λόγω της ανάληψης του χρέους του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 193 εκατ. ευρώ, στο ύψος του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Η δαπάνη αυτή σε δημοσιονομική βάση είναι ουδέτερη στο αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης.

Δαπάνες τόκων

Οι ταμειακές δαπάνες για τόκους, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 6.000 εκατ. ευρώ, έναντι 5.650 εκατ. ευρώ του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

2.2 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Στην παρούσα κρίσιμη φάση για την ελληνική οικονομία, η υλοποίηση του ΠΔΕ για το 2017 έχει ως στόχο να συνοδεύσει τη δημοσιονομική προσπάθεια με αναπτυξιακές δράσεις συμβάλλοντας στην ενίσχυση της οικονομίας και ταυτόχρονα τη στήριξη της κοινωνικής συνοχής.

Για το έτος 2017, προβλέπεται η υλοποίηση έργων και δράσεων συνολικού ύψους 6.750 εκατ. ευρώ. Από αυτά, ποσό ύψους 5.750 εκατ. ευρώ αφορά συγχρηματοδοτούμενα έργα, εκ των οποίων 3.943 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα διατεθούν για την υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ 2014-2020, 800 εκατ. ευρώ για την ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013 και 1.007 εκατ. ευρώ για πληρωμές δαπανών λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και των δύο περιόδων.

Βασικός στόχος της εκτέλεσης του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ και για το 2017 είναι η μέγιστη απορρόφηση των προβλεπόμενων πόρων, με τους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση συγχρηματοδοτεί επενδυτικά προγράμματα της χώρας. Ο στόχος αυτός εξειδικεύεται αφενός στην ταχεία ολοκλήρωση όλων των εκκρεμοτήτων που αφορούν σε δράσεις ΕΣΠΑ και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 και αφετέρου στην επίτευξη της υλοποίησης των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020.

Τέλος, ποσό ύψους 1.000 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα διατεθεί για την υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων αμιγώς από εθνικούς πόρους. Οι πόροι αυτοί θα διατεθούν για την προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, συμπληρωματικά με τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

3. Κρατικός Προϋπολογισμός 2018

Βασική προτεραιότητα της δημοσιονομικής στρατηγικής παραμένει και για το έτος 2018 η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ΣΧΔ) καθώς και των βιώσιμων ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης με την εδραίωση του κλίματος εμπιστοσύνης για μακροπρόθεσμες επενδύσεις δίνοντας παράλληλα ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική συνοχή. Η δημοσιονομική στρατηγική προβλέπει στόχο πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ.

Η επίτευξη του στόχου αυτού επιδιώκεται με τη συνέχιση της υλοποίησης δράσεων, αλλά και την έναρξη νέων όπως:

- η περαιτέρω ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης (συμμετοχή σε κληρώσεις με χρηματικά έπαθλα, διαμόρφωση αφορολογήτου με βάση το ύψος των ετήσιων ηλεκτρονικών πληρωμών),
- το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων,
- οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και η αναμόρφωση των μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου της αγοράς,

- ο εκσυγχρονισμός του συστήματος δημόσιας υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας,
- οι παρεμβάσεις για τη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους και η εισαγωγή σύγχρονου μηχανισμού για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό,
- η εφαρμογή διαρθρωτικών παρεμβάσεων με αναπτυξιακή προοπτική,
- η προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και οι παρεμβάσεις για την προστασία της πρώτης κατοικίας,
- η ολοκλήρωση της υλοποίησης του προγράμματος εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς την πραγματική οικονομία,
- η επισκόπηση δαπανών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών και να ενισχυθούν οι δαπάνες σε τομείς με υψηλή κοινωνική αποτελεσματικότητα, αποφέροντας για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης προβλεπόμενη εξοικονόμηση ποσού ύψους περίπου 260 εκατ. ευρώ και
- η εφαρμογή κανόνα προσλήψεων-αποχωρήσεων 1:3.

Επισημαίνεται ότι στο 2018 έχουν προβλεφθεί πιστώσεις συνολικού ύψους 260 εκατ. ευρώ περίπου, που προέρχονται από την επισκόπηση δαπανών, τα οποία θα διατεθούν για την υλοποίηση δράσεων κοινωνικής προστασίας.

3.1 Βασικά μεγέθη Προϋπολογισμού

Για το έτος 2018, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους ΣΧΔ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 7.051 εκατ. ευρώ ή 3,8% του ΑΕΠ, αυξημένο κατά 587 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου της ΣΧΔ και κατά 426 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ.

Αντίστοιχα, σε όρους ESA το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 7.716 εκατ. ευρώ ή 4,2% του ΑΕΠ, αυξημένο κατά 297 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021.

3.2 Τακτικός Προϋπολογισμός

Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού, σε ταμειακή βάση, προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 50.509 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.795 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και μειωμένα κατά 764 εκατ. ευρώ έναντι των προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Άμεσοι φόροι

Οι άμεσοι φόροι προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 20.766 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 478 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και μειωμένοι κατά 687 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Ειδικότερα:

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων, προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 8.725 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 456 εκατ. ευρώ έναντι του 2017, κυρίως λόγω της εκτιμώμενης απόδοσης των παρεμβάσεων που αφορούν στην κατάργηση του 25% του αφορολόγητου σε βουλευτές και δικαστικούς λειτουργούς, τη φορολόγηση της βραχυπρόθεσμης μίσθωσης ακινήτων, την κατάργηση της έκπτωσης στις ιατρικές δαπάνες, καθώς και της έκπτωσης 1,5% στην παρακράτηση φόρου.

Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων προβλέπεται να παρουσιάσει μείωση κατά 111 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και να διαμορφωθεί στα 3.322 εκατ. ευρώ, λόγω της επίδρασης της αυξημένης προκαταβολής του έτους 2017.

Οι φόροι περιουσίας προβλέπεται να φθάσουν στα 3.379 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 179 εκατ. ευρώ έναντι του 2017, η οποία οφείλεται, κυρίως, στην προαναφερόμενη μετακύλιση της τελευταίας δόσης του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) του έτους 2017, στον Ιανουάριο του 2018.

Οι άμεσοι φόροι ΠΟΕ αναμένεται να διαμορφωθούν στα 1.718 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 103 εκατ. ευρώ έναντι του 2017, ενώ οι λοιποί άμεσοι φόροι θα διαμορφωθούν στα 2.362 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 8 εκατ. ευρώ έναντι του 2017.

Έμμεσοι φόροι

Οι έμμεσοι φόροι προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 27.390 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 473 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και μείωση κατά 112 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου ΜΠΔΣ 2018-2021. Ειδικότερα:

Τα έσοδα από ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στα 15.845 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 78 εκατ. ευρώ έναντι του 2017.

Οι φόροι κατανάλωσης θα διαμορφωθούν στα 9.706 εκατ. ευρώ αυξημένοι κατά 439 εκατ. ευρώ έναντι του 2017, κυρίως λόγω της αύξησης των εσόδων από καπνικά προϊόντα ύστερα από την αποθεματοποίηση που συντελέστηκε το έτος 2016 και επηρέασε αρνητικά τα έσοδα του 2017.

Οι έμμεσοι φόροι ΠΟΕ θα διαμορφωθούν στα 851 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 71 εκατ. ευρώ έναντι του 2017.

Μη φορολογικά έσοδα

Οι απολήψεις του Τακτικού Προϋπολογισμού από την ΕΕ προβλέπεται να φθάσουν στα 331 εκατ. ευρώ, σημαντικό μέρος των οποίων (170 εκατ. ευρώ) αφορά απολήψεις από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για τη χρηματοδότηση μέτρων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης. Τα έσοδα από τις μεταναστευτικές ροές προβλέπονται στα 100 εκατ. ευρώ.

Τέλος, τα λοιπά μη φορολογικά έσοδα προβλέπονται στα 3.942 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 398 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και αυξημένα κατά 280 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται τα πρόσθετα έσοδα από την εισαγωγή των παιγνιομηχανημάτων (VLTs), ύψους 100 εκατ. ευρώ.

Μη τακτικά έσοδα

Τα έσοδα των καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 304 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 7 εκατ. ευρώ έναντι του 2017 και κατά 21 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)

Από τη μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs), καθώς και από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), αναμένεται να εισπραχθούν 314 εκατ. ευρώ.

Επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 3.648 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 265 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Τα έσοδα του ΠΔΕ για το έτος 2018 προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 3.735 εκατ. ευρώ σε ταμειακή βάση, και στα 3.764 εκατ. ευρώ σε δεδουλευμένη βάση, χωρίς να παρουσιάζουν απόκλιση από το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού (σε ταμειακή βάση) για το έτος 2018 προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 48.438 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 916 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021, κυρίως λόγω της μείωσης της δαπάνης τόκων, της επανεκτίμησης της επιχορήγησης στον ΕΦΚΑ για την πληρωμή των συντάξεων του Δημοσίου, της μείωσης του ελλείμματος του ΕΛΕΓΕΠ, της επανεκτίμησης των αποδιδόμενων πόρων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και της επανεκτίμησης των δαπανών για καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Οι πρωτογενείς δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 43.238 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 216 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2018-2021.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονα κατηγορία

Αποδοχές και συντάξεις

Οι δαπάνες αποδοχών και συντάξεων προβλέπεται να ανέλθουν στα 12.298 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 371 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017, κυρίως λόγω των αυξημένων εργοδοτικών εισφορών του κράτους ως εργοδότη υπέρ του ΕΦΚΑ για τους υπαλλήλους που υπάγονταν στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου έως 31/12/2016 (από 3,33% το 2017 σε 6,67% το 2018), της αναμόρφωσης των ειδικών μισθολογίων, καθώς και της συνεχιζόμενης από το 2017 μείωσης του αριθμού των αποχωρήσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να ανέλθουν στα 417 εκατ. ευρώ, έναντι 348 εκατ. ευρώ για το έτος 2017. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στη μεταφορά της δαπάνης της ειδικής αποζημίωσης για νυχτερινή απασχόληση στα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας από τη μείζονα κατηγορία των αποδοχών και συντάξεων στην κατηγορία πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές, σύμφωνα με νομοθετικές παρεμβάσεις που περιελήφθησαν στα ειδικά μισθολόγια.

Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες (πλην αποθεματικού)

Οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 1.951 εκατ. ευρώ, καλύπτοντας κυρίως:

- τις καταναλωτικού χαρακτήρα δαπάνες λειτουργίας των φορέων της κεντρικής διοίκησης,
- τις δαπάνες για προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών και
- τις δαπάνες μετακίνησης του προσωπικού για εκτέλεση υπηρεσίας.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και δράσεις συνολικού ύψους 260 εκατ. ευρώ περίπου για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής που χρηματοδοτούνται από την επισκόπηση των πρωτογενών λειτουργικών δαπανών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αποθεματικό

Για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και έκτακτου χαρακτήρα δαπανών έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 1.000 εκατ. ευρώ, όπως είχε προβλεφθεί αρχικά και στον προϋπολογισμό του 2017.

Μεταβιβαστικές πληρωμές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 20.272 εκατ. ευρώ και θα καλύψουν κυρίως ανάγκες επιχορήγησης της κοινωνικής ασφάλισης, των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και των δαπανών για την κοινωνική προστασία (επιδόματα πολυτέκνων, επίδομα θέρμανσης, επιχορήγηση στο ΑΚΑΓΕ, καθώς και άλλες δαπάνες κοινωνικού χαρακτήρα).

Στις παραπάνω δαπάνες περιλαμβάνονται και δράσεις για:

- την πλήρη εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ύψους 760 εκατ. ευρώ),
- την επιχορήγηση του ΕΦΚΑ για την πληρωμή των συντάξεων του Δημοσίου και
- τη συνεισφορά του Δημοσίου για την προστασία της κύριας κατοικίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών (ύψους 50 εκατ. ευρώ).

Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα

Οι πιστώσεις της κατηγορίας αυτής αφορούν αποδόσεις πόρων σε τρίτους κ.λπ. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι αποδόσεις πόρων στους ΟΤΑ και οι αποδόσεις στην ΕΕ. Οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 5.138 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 2017 κατά 149 εκατ. ευρώ, η οποία οφείλεται κυρίως στις αυξημένες αποδόσεις προς τους ΟΤΑ.

Καταπτώσεις εγγυήσεων

Το συνολικό ύψος των δαπανών για καταπτώσεις εγγυήσεων προς φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 970 εκατ. ευρώ, έναντι 890 εκατ. ευρώ για το 2017. Η αύξηση αυτή θα προέλθει κυρίως από τις καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς εντός της Γενικής Κυβέρνησης.

Δαπάνες προμηθειών τραπεζών, Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και λοιπές δαπάνες δημόσιου χρέους

Οι δαπάνες αυτές προβλέπονται στα 65 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 10 εκατ. ευρώ σε σχέση με το έτος 2017.

Δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Οι ταμειακές δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 510 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 36 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017, ενώ οι φυσικές παραλαβές προβλέπεται να φθάσουν στα 306 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες τόκων

Οι δαπάνες για τόκους θα ανέλθουν στα 5.200 εκατ. ευρώ, έναντι των 6.000 εκατ. ευρώ της εκτίμησης του 2017.

Δαπάνες κατά Υπουργείο

Στον προϋπολογισμό κάθε Υπουργείου προβλέπονται πιστώσεις για να καλυφθούν δαπάνες αποδοχών των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, των δημοσίων λειτουργών, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, των διπλωματών, των ιατρών του ΕΣΥ, των

αρχιερέων κ.λπ., συμπεριλαμβανόμενων και των δαπανών βάσει των αλλαγών που επήλθαν με τις τελευταίες μισθολογικές ρυθμίσεις.

Ο προϋπολογισμός κάθε Υπουργείου καλύπτει και τις δαπάνες μετακίνησης των υπαλλήλων, τις λειτουργικές δαπάνες ενοικίων, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, τις ανάγκες για συντήρηση του πάσης φύσεως εξοπλισμού, τις προμήθειες αναλωσίμων και κεφαλαιουχικών αγαθών κ.λπ.

Πέραν της κάλυψης των παραπάνω δαπανών, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία κάθε Υπουργείου, προβλέπονται και πιστώσεις για ειδικές δράσεις οι οποίες αναπτύσσονται είτε από τα ίδια τα Υπουργεία, είτε από τους εποπτευόμενους φορείς τους οι οποίες κατά κύριο λόγο καλύπτονται με επιχορήγηση από τα αρμόδια Υπουργεία. Τέτοιες δραστηριότητες αναφέρονται, για κάθε Υπουργείο αναλυτικά, ως ακολούθως:

Πίνακας 3.9 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2016-2018 (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2016	2017		2018	
	Πραγματοποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
1 Προεδρία της Δημοκρατίας					
ΤΠ	3	3	3	3	3
ΠΔΕ	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	3	3	3	3	3
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	3	3	3	3	3
2 Βουλή των Ελλήνων					
ΤΠ	136	133	133	134	134
ΠΔΕ	0	1	1	1	1
Ταμειακό Σύνολο	136	134	134	135	135
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	136	134	134	135	135
3 Υπουργείο Εσωτερικών					
ΤΠ	5.138	5.028	5.066	5.329	5.213
ΠΔΕ	161	216	216	199	192
Ταμειακό Σύνολο	5.298	5.244	5.282	5.528	5.405
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	30	30	30	0	0
Σύνολο κατά ESA	5.268	5.214	5.252	5.528	5.405
πρώην Υπουργείο Εσωτερικών					
ΤΠ	3.251	3.055	3.047	3.342	3.215
ΠΔΕ	131	147	141	137	124
Ταμειακό Σύνολο	3.383	3.202	3.188	3.479	3.339
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	3.383	3.202	3.188	3.479	3.339
πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη					
ΤΠ	1.883	1.968	2.014	1.982	1.994
ΠΔΕ	29	67	67	60	66
Ταμειακό Σύνολο	1.911	2.035	2.081	2.042	2.060
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	30	30	30	0	0
Σύνολο κατά ESA	1.881	2.005	2.051	2.042	2.060
πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης					
ΤΠ	4	5	5	5	5
ΠΔΕ	1	2	8	2	2
Ταμειακό Σύνολο	4	7	13	7	7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	4	7	13	7	7
4 Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης					
ΤΠ	41	148	79	148	97
ΠΔΕ	1.358	2.198	2.152	2.154	2.148
Ταμειακό Σύνολο	1.398	2.346	2.231	2.302	2.245
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	1.398	2.346	2.231	2.302	2.245
5 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ¹					
ΤΠ	30	34	36	44	45
ΠΔΕ	0	3	3	16	28
Ταμειακό Σύνολο	31	37	39	60	73
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	31	37	39	60	73
6 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας					
ΤΠ	3.259	3.155	3.246	3.175	3.181
(εκ των οποίων -Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση)	584	475	475	510	510
ΠΔΕ	4	14	18	12	9
Ταμειακό Σύνολο	3.263	3.169	3.264	3.187	3.190
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	344	-360	-313	207	204
Σύνολο κατά ESA	2.920	3.528	3.578	2.980	2.985

Πίνακας 3.9 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2016-2018 (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2016	2017		2018	
	Πραγματοποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
7 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων					
ΤΠ	4.369	4.506	4.539	4.626	4.697
ΠΔΕ	505	615	615	565	620
Ταμειακό Σύνολο	4.873	5.121	5.154	5.191	5.317
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	4.873	5.121	5.154	5.191	5.317
8 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης					
ΤΠ	13.394	17.559	17.462	17.698	17.697
ΠΔΕ	267	380	391	370	370
Ταμειακό Σύνολο	13.662	17.939	17.853	18.068	18.067
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	13.662	17.939	17.853	18.068	18.067
9 Υπουργείο Εξωτερικών					
ΤΠ	243	267	274	268	268
Εκ των οποίων (Τόκοι -σε καθαρή βάση)	0	0	0	0	0
ΠΔΕ	3	6	6	6	5
Ταμειακό Σύνολο	246	273	280	274	273
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	246	273	280	274	273
10 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων					
ΤΠ	581	608	610	606	609
ΠΔΕ	7	12	12	11	11
Ταμειακό Σύνολο	588	620	622	617	620
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	16	29	16	0	0
Σύνολο κατά ESA	572	591	606	617	620
11 Υπουργείο Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)					
ΤΠ	579	648	666	649	660
ΠΔΕ	0	7	7	4	7
Ταμειακό Σύνολο	579	655	673	653	667
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	1	1	1	0	0
Σύνολο κατά ESA	578	653	671	653	667
12 Γενικές Κρατικές Δαπάνες					
ΤΠ	16.458	11.399	11.877	10.922	10.198
Εκ των οποίων (Τόκοι -σε καθαρή βάση)	5.577	5.650	6.000	5.900	5.200
(Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέους)	65	75	75	20	65
(Καταπτώσεις εγγυήσεων -σε ακαθάριστη βάση)	1.651	995	890	1.045	970
(Αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης)	553	193	193	0	0
ΠΔΕ	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	16.458	11.399	11.877	10.922	10.198
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-171	-758	-361	-1.055	-2.069
Σύνολο κατά ESA	16.629	12.157	12.238	11.977	12.267
13 Υπουργείο Υγείας					
ΤΠ	4.356	4.217	4.257	3.670	3.725
ΠΔΕ	7	70	64	75	35
Ταμειακό Σύνολο	4.363	4.287	4.321	3.745	3.760
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	4.363	4.287	4.321	3.745	3.760
14 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης					
ΤΠ	60	44	45	43	43
ΠΔΕ	38	140	112	120	118
Ταμειακό Σύνολο	97	184	157	163	161
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0

Πίνακας 3.9 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2016-2018 (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2016	2017		2018	
	Πραγματοποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
Σύνολο κατά ESA	97	184	157	163	161
15 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού					
ΤΠ	300	296	297	299	298
ΠΔΕ	30	96	96	71	41
Ταμειακό Σύνολο	330	392	393	370	339
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	330	392	393	370	339
16 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας					
ΤΠ	47	55	55	55	60
ΠΔΕ	282	390	413	390	410
Ταμειακό Σύνολο	329	445	468	445	470
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	329	445	468	445	470
17 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών					
ΤΠ	591	534	643	523	514
ΠΔΕ	2.895	1.922	1.922	1.985	1.964
Ταμειακό Σύνολο	3.486	2.456	2.565	2.508	2.478
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	470	464	0	6
Σύνολο κατά ESA	3.486	1.986	2.101	2.508	2.472
18 Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής¹					
ΤΠ	9	40	44	40	41
ΠΔΕ	15	25	25	25	25
Ταμειακό Σύνολο	24	65	69	65	66
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	24	65	69	65	66
19 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής					
ΤΠ	306	327	338	331	332
ΠΔΕ	15	37	37	38	38
Ταμειακό Σύνολο	321	364	375	369	370
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	3	3	3	0	0
Σύνολο κατά ESA	318	361	372	369	370
20 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων					
ΤΠ	575	627	627	569	402
ΠΔΕ	674	582	612	672	692
Ταμειακό Σύνολο	1.249	1.209	1.239	1.241	1.094
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-223	94	0	115	0
Σύνολο κατά ESA	1.472	1.115	1.239	1.126	1.094
21 Υπουργείο Τουρισμού					
ΤΠ	26	44	43	44	44
ΠΔΕ	23	36	48	36	36
Ταμειακό Σύνολο	49	80	91	80	80
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	49	80	91	80	80
22 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις					
ΤΠ	165	173	175	176	176
ΠΔΕ	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	165	173	175	176	176
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	165	173	175	176	176
I. Ταμειακό σύνολο δαπανών κρατικού προϋπολογισμού (A+B)	56.949	56.594	57.265	56.104	55.188
A. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2)	50.666	49.844	50.515	49.354	48.438
1 Πρωτογενείς δαπάνες	45.089	44.194	44.514	43.454	43.238
Εκ των οποίων:					
Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέους	65	75	75	20	65
Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση	584	475	475	510	510
Καταπτώσεις εγγυήσεων (σε ακαθάριστη βάση)	1.651	995	890	1.045	970

Πίνακας 3.9 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2016-2018 (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2016	2017		2018	
	Πραγματοποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
<i>Αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης</i>	553	193	193	0	0
2 Τόκοι (σε καθαρή βάση)	5.577	5.650	6.000	5.900	5.200
B. ΠΔΕ	6.284	6.750	6.750	6.750	6.750
Γ. Εθνικολογιστικές προσαρμογές^{2,3}	0	-491	-160	-733	-1.858
II. Σύνολο δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (I-Γ)⁴	56.949	57.085	57.425	56.837	57.046

¹ Για λόγους συγκρισιμότητας οι δαπάνες του έτους 2016 των Υπουργείων Μεταναστευτικής Πολιτικής και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης αναφέρονται στις τότε μεταφερόμενες σε αυτά Γενικές Γραμματείες και υπηρεσίες.

² Εθνικολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

³ Στις εθνικολογιστικές προσαρμογές δεν έχουν περιληφθεί οι προσαρμογές που αφορούν στο υπόλοιπο των λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και εκτός Προϋπολογισμού.

⁴ Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τις χρηματοδοτήσεις για πληρωμές υποχρεώσεων προηγούμενων οικονομικών ετών (ΠΟΕ).

Υπουργείο Εσωτερικών

Πρώην Υπουργείο Εσωτερικών

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού, μεταξύ άλλων, θα καλύψουν δαπάνες για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και δαπάνες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι-Περιφέρειες), μέσω της μεταβίβασης πόρων για:

- την απόδοση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ),
- την ειδική επιχορήγηση ενίσχυσης των ΟΤΑ (κάλυψη μισθοδοσίας δημοτικών αστυνομικών, καθώς και την κάλυψη του κόστους καθαρισμού των σχολικών μονάδων από 1^{ης} Σεπτεμβρίου του 2018 και μετέπειτα).

Πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- τη λειτουργία των αστυνομικών επιχειρησιακών μονάδων, την αστυνόμευση και προστασία των πολιτών, την προμήθεια σύγχρονων και αποτελεσματικών μέσων προστασίας του προσωπικού, τη συντήρηση, προμήθεια ανταλλακτικών και τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιακών οχημάτων και εξοπλισμού,
- την προστασία των δασών από πυρκαγιές με τη χρήση επίγειων μονάδων, αλλά και τη μίσθωση, την πτητική και τεχνική υποστήριξη σύγχρονων ελικοπτέρων δασοπυρόσβεσης του Πυροσβεστικού Σώματος,
- τη σίτιση, περίθαλψη και διαμονή των αλλοδαπών στα προαναχωρησιακά κέντρα, σε εναρμόνιση με τις διεθνώς επικρατούσες συνθήκες,
- την αντιμετώπιση των συνεπειών των έκτακτων φυσικών καταστροφών.

Πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού, θα καλύψουν, πέραν των λειτουργικών του δαπανών και δαπάνες για την επιχορήγηση των εποπτευόμενων νομικών προσώπων Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕΔΑΚ) και Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ.

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Οι πιστώσεις προβλέπεται να καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- τη συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου για την προστασία της κύριας κατοικίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών,
- την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προσέλκυση παραγωγικών ιδιωτικών επενδύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας,
- τη δημιουργία κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της καινοτομίας, της βιομηχανίας και των μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων,
- την εξασφάλιση της λειτουργίας των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και άσκησης των τεχνικών επαγγελμάτων, καθώς και την ενίσχυση της ασφάλειας και της ποιότητας των βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών,
- τη χάραξη στρατηγικής διεθνούς εμπορίου, την ανάπτυξη των διεθνών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και της διεθνούς συνεργασίας για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών στη διεθνή αγορά,
- την προσέλκυση, υποστήριξη και διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα,
- την ανάπτυξη και προώθηση των εξαγωγών,

- τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς προς όφελος των καταναλωτών και του υγιούς ανταγωνισμού των επιχειρήσεων, καθώς και την προώθηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, την πληροφόρηση και ενημέρωσή τους,
- τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Καταναλωτή και
- τη λειτουργία της νεοσύστατης Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του Υπουργείου και ειδικότερα για τη χάραξη και εφαρμογή εθνικής επικοινωνιακής και ψηφιακής πολιτικής, την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, καθώς και τη συμμετοχή στη διαμόρφωση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Επίσης, περιλαμβάνονται και πιστώσεις για το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- την περίθαλψη των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων,
- την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού,
- τη συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε ειρηνευτικές αποστολές,
- την προμήθεια καυσίμων και υγειονομικού υλικού για τα στρατιωτικά νοσοκομεία,
- τις εθνικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ,
- τις εισφορές της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας σε Διεθνείς Οργανισμούς και
- τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Στον προϋπολογισμό, έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την κάλυψη των πολιτικών και δράσεων του Υπουργείου που αφορούν το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος (και τις 3 βαθμίδες), αλλά και τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης και της Έρευνας και Τεχνολογίας.

Ειδικότερα, έχουν προβλεφθεί και οι απαραίτητες πιστώσεις για:

- τη συνέχιση του προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- την ειδική ενίσχυση, μέσω των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φοιτητών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, καθώς και την κάλυψη των δαπανών σίτισης αυτών,
- την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχορηγούμενων από το Υπουργείο φορέων (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικοί φορείς κ.λπ.), προκειμένου να αναπτύξουν τις δράσεις τους,
- τη λειτουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας,
- την καταβολή των εισφορών σε διεθνείς οργανισμούς, υποχρεώσεις που αφορούν κυρίως τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας,
- τη στήριξη των ερευνητικών φορέων,
- την κάλυψη λειτουργίας των δημόσιων ΙΕΚ,
- την κάλυψη διαφοράς κομίστρου από την παροχή του δικαιώματος μειωμένης μετακίνησης φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας και
- την προμήθεια φοιτητικών συγγραμμάτων.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να διατεθεί σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) για το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας. Ταυτόχρονα

καλύπτονται δράσεις κοινωνικής προστασίας του πληθυσμού, αλλά και εφαρμογής πολιτικών ανάσχεσης και αντιμετώπισης της ανεργίας.

Αναλυτικότερα, οι πιστώσεις πρόκειται να καλύψουν ανάγκες όπως:

- η ενίσχυση του δικτύου κοινωνικής προστασίας, μέσω της πλήρους εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ),
- ο εκσυγχρονισμός του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, μέσω της αναμόρφωσης του προνοιακού χάρτη της χώρας, καθώς και η χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας,
- η καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων,
- η ενίσχυση δράσεων κοινωνικής προστασίας, όπως η διευκόλυνση μετακίνησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑμεΑ, άνεργοι, κ.ά) με συγκοινωνιακά μέσα,
- η συνέχιση της χρηματοδότησης του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι με σκοπό την υποβοήθηση συνταξιούχων και ηλικιωμένων ατόμων,
- η εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), με σκοπό την αύξηση της απασχόλησης σε νεότερες ηλικιακά ομάδες του πληθυσμού, αλλά και σε μακροχρόνια άνεργους και
- η καταβολή του επιδόματος ΕΚΑΣ στους δικαιούχους, καθώς και η εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων για την απώλεια της ανωτέρω παροχής.

Υπουργείο Εξωτερικών

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν και δαπάνες για :

- τις εισφορές σε διεθνείς οργανισμούς, καθώς και τη συμμετοχή της χώρας στις δαπάνες των ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ,
- τις λειτουργικές δαπάνες της κεντρικής υπηρεσίας και των αρχών εξωτερικής υπηρεσίας και
- τις δράσεις στον τομέα της παροχής διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού θα καλύψουν εκτός των άλλων λειτουργικών δαπανών και δαπάνες για τη λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών (Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών).

Υπουργείο Οικονομικών

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, πέραν των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για τη λειτουργία των υπηρεσιών του, περιλαμβάνονται πιστώσεις και για τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, το πολιτικό γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, τα πολιτικά γραφεία των Υπουργών Επικρατείας, το πολιτικό γραφείο του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, καθώς και την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης. Επίσης, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών περιλαμβάνονται και οι πιστώσεις για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Με το ν. 4389/16 από 1/1/2017 καταργήθηκε η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και συστάθηκε Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), της οποίας ο προϋπολογισμός περιλαμβάνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και ειδικότερα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.

Στο πλαίσιο αυτό, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, σε ειδικούς φορείς της κεντρικής του υπηρεσίας και των περιφερειακών του υπηρεσιών έχουν προβλεφθεί οι σχετικές πιστώσεις για την ΑΑΔΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική εγκύκλιο κατάρτισης του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης οικονομικού έτους 2018, καθώς και άλλες ανάγκες της ΑΑΔΕ για το έτος 2018, έχουν προβλεφθεί πιστώσεις συνολικού ύψους 434,1 εκατ. ευρώ έναντι της πρότασης ύψους 416,1 εκατ. ευρώ. Η διαφορά οφείλεται στην εγγραφή επιπρόσθετων πιστώσεων στη μείζονα κατηγορία «Αποδοχές και συντάξεις» μετά από επανεκτίμηση του ύψους των απαραίτητων πιστώσεων για τις αποδοχές του προσωπικού της Αρχής για το έτος 2018 καθώς και στη μείζονα κατηγορία «Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες» για την κάλυψη της δαπάνης του προγράμματος δημοσίων κληρώσεων που προβλέπεται από το άρθρο 70 του ν. 4446/2016.

Υπουργείο Υγείας

Οι πιστώσεις του προβλέπεται να διατεθούν για την αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία του συστήματος παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας. Με βασική προτεραιότητα την εν γένει προστασία και θωράκιση της δημόσιας υγείας και την πληρέστερη παροχή υγειονομικής φροντίδας για το σύνολο του πληθυσμού, οι μεταβιβάσεις προς τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τις μονάδες υγείας του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ) και τον ΕΟΠΥΥ στοχεύουν στην αναβάθμιση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών, στη βελτίωση της εξυπηρέτησης των ασθενών, στον εκσυγχρονισμό του ιατρικού εξοπλισμού και των κτιριακών υποδομών, καθώς και στον απρόσκοπτο εφοδιασμό με ιατρικό και φαρμακευτικό υλικό.

Οι πιστώσεις προς τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου αποσκοπούν στην κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών τους, όπως λειτουργικές δαπάνες και εξειδικευμένες δραστηριότητες κατά τομέα, με στόχο την απρόσκοπτη λειτουργία των μονάδων ψυχικής υγείας, τη συνέχιση των δράσεων για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, καθώς επίσης και την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών και απρόβλεπτων υγειονομικών καταστάσεων.

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- το σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για τη μετανάστευση, τόσο σχετικά με την νόμιμη είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, όσο και σχετικά με την ταυτοποίηση και υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις,
- το σχεδιασμό και την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για τη χορήγηση ασύλου ή άλλων μορφών διεθνούς προστασίας και την παροχή προστασίας των αιτούντων και των ατόμων που διαπιστωμένα χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου, πέραν των λειτουργικών του δαπανών, προβλέπεται να καλύψουν και δαπάνες του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) και του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και την επιχορήγηση του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Οι πιστώσεις του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες:

- μισθοδοσίας του προσωπικού και πρόσληψης εποχικού προσωπικού για τη φύλαξη των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων,
- συντήρησης, διαμόρφωσης και προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, με στόχο την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- λειτουργικών αναγκών των αρχαιολογικών υπηρεσιών,
- επιχορηγήσεων φορέων που προάγουν τον πολιτισμό και τον αθλητισμό,
- κάλυψης πολιτιστικών εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού,
- προβολής των πολιτιστικών θησαυρών της χώρας στο εξωτερικό με σκοπό την καθιέρωσή της ως προορισμό υψηλού πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν κυρίως :

- την επιχορήγηση των εποπτευόμενων από το υπουργείο φορέων (ΕΚΠΑΑ, ΙΓΜΕ, ΚΑΠΕ) για να συνεχιστεί απρόσκοπτα το επιστημονικό και ερευνητικό τους έργο,
- τις αποδόσεις εσόδων στο Πράσινο Ταμείο και στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) και
- τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας .

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, να καλύψουν δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των συγκοινωνιακών φορέων,
- την επιχορήγηση των λοιπών φορέων εποπτείας του, όπως Κτιριακές Υποδομές ΑΕ, Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας,
- τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων, της Επιτροπής Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων, καθώς και της Επιτροπής Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και
- τον εξοπλισμό, εκτέλεση εργασιών, κατασκευή έργων, συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των εγκαταστάσεων των αερολιμένων.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την επιδότηση των άγονων γραμμών για την απρόσκοπτη μετακίνηση του επιβατικού κοινού στη νησιωτική επικράτεια,
- την φύλαξη των θαλασσίων οδών εισόδου στη χώρα και την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές,
- τις δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της ναυτιλίας,
- την εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και τη ναυτική εκπαίδευση,
- τη συνέχιση του προγράμματος χορήγησης στεγαστικού επιδόματος σε σπουδαστές των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους,
- την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, και

- τις δράσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την προστασία της εθνικής κληρονομιάς και της αρχιτεκτονικής των νησιωτικών περιοχών του Αιγαίου.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Σημαντικό μέρος των πιστώσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θα διατεθεί για την κάλυψη δαπανών:

- καταβολής επιδοτήσεων για την υλοποίηση αγροπεριβαλλοντικών και άλλων προγραμμάτων, όπως η πρόωρη συνταξιοδότηση αγροτών, η εξυγίανση του ζωικού κεφαλαίου της χώρας κ.λπ.,
- χορήγησης ενισχύσεων από εθνικούς πόρους στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ),
- κατοχύρωσης της μέγιστης δυνατής ασφάλειας των παραγομένων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα,
- κάλυψης του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).

Υπουργείο Τουρισμού

Οι πιστώσεις για τον τουρισμό θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την προβολή της χώρας στο εξωτερικό ως σημαντικού αλλά ταυτόχρονα και ελκυστικού τουριστικού προορισμού,
- την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση,
- τη λειτουργία των Σχολών Ξεναγών,
- τη συνέχιση του προγράμματος χορήγησης στεγαστικού επιδόματος των φοιτητών των Ανώτατων Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους
- την αδειοδότηση και έλεγχο των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και τη διασφάλιση ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος, και
- την προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού.

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων προβλέπεται, μεταξύ άλλων, να καλύψουν δαπάνες για:

- την εισοδηματική ενίσχυση νοικοκυριών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών με χαμηλά εισοδήματα,
- τις υπηρεσίες που αφορούν θέματα πολιτικής αλλοδαπών και μετανάστευσης,
- τη χωροταξία, την περιβαλλοντική πολιτική και τα δάση.

3.3 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Το ύψος των δαπανών για το έτος 2018 προβλέπεται να ανέλθει στα 6.750 εκατ. ευρώ, στο ίδιο ύψος με αυτό του 2017. Οι δαπάνες αυτές αντιπροσωπεύουν το 3,65% του προβλεπόμενου ΑΕΠ της χώρας και κατανέμονται σε 5.750 εκατ. ευρώ για έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε 1.000 εκατ. ευρώ για έργα που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους.

Αναλυτικότερα, η συνολική δαπάνη του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους θα καταναμηθεί σε 4.062 εκατ. ευρώ για την έναρξη και υλοποίηση δράσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και σε 1.688 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση άλλων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας με δράσεις που συμβάλλουν στην αύξηση του ιδιωτικού και δημόσιου κεφαλαίου της οικονομίας και στηρίζουν την αναπτυξιακή διαδικασία και τον εκσυγχρονισμό της χώρας σε μακροχρόνια βάση.

Η αναπτυξιακή πολιτική προωθείται με την εντατικοποίηση των ενεργειών για την άμεση έναρξη και την ταχεία υλοποίηση των έργων των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, καθώς και με την επίτευξη των ενεργειών για την ολοκλήρωση όλων των ημιτελών έργων ΕΣΠΑ 2007-2013.

Σταθερή επιδίωξη για την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ και για το 2018 παραμένει η απορρόφηση των πόρων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εισροή της αναλογούσας κοινοτικής συνδρομής. Στο πλαίσιο αυτό εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα οι τομείς των μεγάλων έργων υποδομών (οδικά έργα, σιδηρόδρομοι, μετρό κ.λπ.), η προώθηση της επιχειρηματικότητας (κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και του τουρισμού), η ενίσχυση της απασχόλησης, η εκπαίδευση και κατάρτιση, οι τομείς της υγείας και της πρόνοιας, η προστασία του περιβάλλοντος, τα έργα υποδομής των ΟΤΑ όλης της χώρας, καθώς και οι δράσεις για τη διοικητική μεταρρύθμιση, την παιδεία και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Σε ό,τι αφορά τέλος το σκέλος του ΠΔΕ που χρηματοδοτείται αμιγώς από εθνικούς πόρους, προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν δράσεις, με βασικά κριτήρια την κάλυψη ανελαστικών υποχρεώσεων και επιτακτικών αναγκών που αφορούν την κοινωνική συνοχή, τη συνέργεια σε συγχρηματοδοτούμενα έργα από την ΕΕ και τη συμπληρωματικότητα.

Οι δράσεις που προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν αφορούν κυρίως προγράμματα απασχόλησης, εκπαίδευσης, συντηρήσεις υποδομών, αποκατάσταση ζημιών σε υποδομές από σεισμούς, πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές, καθώς και ενισχύσεις πληγέντων από αυτές. Τέλος, θα χρηματοδοτηθούν κοινωνικά προγράμματα για τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (κοινωνική πρόνοια, καταπολέμηση της ανεργίας κ.λπ.), καθώς και προγράμματα για την ορθολογική οργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη του ΠΔΕ από το 2008 έως και το 2018.

Πίνακας 3.10 Διαχρονική εξέλιξη δαπανών ΠΔΕ (2008-2018)			
(σε εκατ. ευρώ)			
Έτη	ΠΔΕ		
	Λοιποί εθνικοί πόροι	Συγχρηματοδοτούμενο	Σύνολο
2008	2.559	7.065	9.624
2009	2.455	7.133	9.588
2010	2.218	6.236	8.454
2011	1.885	4.722	6.608
2012	1.412	4.710	6.122
2013	783	5.867	6.650
2014	710	5.882	6.592

2015	681	5.725	6.406
2016	833	5.454	6.288
2017	1.000	5.750	6.750
2018	1.000	5.750	6.750

Πηγή: Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ΠΔΕ

Κύρια πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

Βασικός στόχος και στο 2018 παραμένει η ταχεία και πλήρης ενεργοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020, αλλά και η ολοκλήρωση όλων των ημιτελών έργων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2007-2013, προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια ή/και η επιστροφή πόρων.

Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013

Στις 31/3/2017 υποβλήθηκαν στην ΕΕ οι εκθέσεις κλεισίματος όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2007-2013 (Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής), με βάση την κανονιστική υποχρέωση. Οι δηλωθείσες κατά το κλείσιμο δαπάνες ανήλθαν σε 21.600 εκατ. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό 105,4% έναντι της δέσμευσης κοινοτικής συμμετοχής. Το ποσοστό αυτό αφήνει ένα ικανοποιητικό περιθώριο ασφαλείας για τη μη απώλεια πόρων κοινοτικής συμμετοχής, σε περίπτωση που κάποιες από τις δηλωθείσες δαπάνες εξαιρεθούν.

Πέραν αυτών, για τις κατηγορίες έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013 με ειδική αντιμετώπιση σε ό,τι αφορά την ολοκλήρωσή τους, η εξέλιξή τους έχει ως εξής:

- **Ημιτελή έργα**

Με την αριθ. C(2015) 2771 Απόφαση της Ε. Επιτροπής, δόθηκε η δυνατότητα σε πράξεις του ΕΣΠΑ 2007-2013 που δεν ολοκληρώθηκαν μέχρι 31/03/2017 να δηλωθούν ως μη λειτουργούσες πράξεις ή ημιτελή έργα. Οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να ολοκληρώσουν τα δηλωθέντα ως ημιτελή έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013, μέχρι 31/03/2019. Για τα έργα αυτά έχουν ήδη πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 1.180 εκατ. ευρώ, έναντι συνολικού προϋπολογισμού 1.700 εκατ. ευρώ.

- **Τμηματοποιημένα έργα**

Με την προαναφερόμενη απόφαση της Ε. Επιτροπής, δόθηκε επίσης η δυνατότητα εκτέλεσης κατά φάσεις έργων, ενταγμένων σε ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συνολικό κόστος άνω των 5 εκατ. ευρώ και υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που ορίζονται στην απόφαση.

- **Μεγάλα Έργα ΕΣΠΑ 2007- 2013**

Για τα μεγάλα έργα της ΠΠ 2007-2013 δεν υπάρχει καμιά εκκρεμότητα.

Επιτάχυνση έργων ΕΣΠΑ 2014-2020

Η αναπτυξιακή στρατηγική και η ενεργοποίηση των Προγραμμάτων

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 που εγκρίθηκε το 2014, έχει συνολικό προϋπολογισμό ύψους 19.903 εκατ. ευρώ περίπου (σε όρους ενωσιακής συνδρομής και τρέχουσες τιμές). Επιπλέον, από την ενδιάμεση Αναθεώρηση του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020, η χώρα προβλέπεται να επωφεληθεί με επιπλέον πόρους ύψους 1.000 εκατ. ευρώ. Η απόφαση αυτή θα οδηγήσει στη 2η αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των προγραμμάτων του.

Κρίσιμο θέμα για την ενεργοποίηση των προγραμμάτων, αποτελεί η ενσωμάτωση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων σε αυτά. Ο όρος αναφέρεται σε προϋποθέσεις για χρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Ενδεικτικό στοιχείο για την πρόοδο της εκπλήρωσης του συνόλου των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων είναι το γεγονός ότι, κατά την έγκριση των ΕΠ εκκρεμούσαν συνολικά 22 σχετικές περιπτώσεις, ενώ σύμφωνα με την 1η Έκθεση προόδου του ΕΣΠΑ (στοιχεία 3/8/2017), εκκρεμεί μερικώς μόνο μία περίπτωση.

Πρόσδος υλοποίησης

Το 2017, η ενεργοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ανέρχεται πλέον στο 85,5% των διαθέσιμων πόρων σε όρους δημόσιας δαπάνης.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία υλοποίησης:

- Για το σύνολο των ΕΠ έχουν δημοσιευθεί προσκλήσεις ύψους 12.800 εκατ. ευρώ περίπου, εκ των οποίων 8.600 εκατ. ευρώ περίπου αφορούν σε τομεακά ΕΠ, 3.900 εκατ. ευρώ στα περιφερειακά ΕΠ και 294 εκατ. ευρώ στα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας.
- Η συγχρηματοδοτούμενη δαπάνη των ενταγμένων έργων για το σύνολο του ΕΣΠΑ ανέρχεται στα 8.900 εκατ. ευρώ περίπου, εκ των οποίων 6.200 εκατ. ευρώ περίπου αφορούν τα τομεακά ΕΠ και 2.700 εκατ. ευρώ περίπου τα περιφερειακά ΕΠ.
- Η συγχρηματοδοτούμενη δαπάνη των νομικών δεσμεύσεων για το σύνολο του ΕΣΠΑ ανέρχεται στα 5.600 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 4.300 εκατ. ευρώ αφορούν τα τομεακά ΕΠ και 1.300 εκατ. ευρώ τα περιφερειακά ΕΠ.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, με βάση τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα κατατάσσεται στην πρώτη τριάδα Κρατών Μελών σε όλη την Ευρώπη στην απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020 (συνολικές εισροές από ΕΕ).

Υλοποιούμενες δράσεις ΕΣΠΑ 2014-2020

- Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν ενεργοποιήσει δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 3.940 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 3.500 εκατ. ευρώ αφορούν συγχρηματοδοτούμενες δράσεις του ΕΤΠΑ και 440 εκατ. ευρώ αφορούν δράσεις του ΕΚΤ.

Όσον αφορά το ΕΤΠΑ, μεταξύ άλλων έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις για:

- την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας καθώς και των εφαρμογών του τομέα Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (65 εκατ. ευρώ),
- την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη κινδύνων (248 εκατ. ευρώ),
- τον τομέα του περιβάλλοντος (834 εκατ. ευρώ),
- τον πολιτισμό (336 εκατ. ευρώ),
- τις μεταφορές (1.500 εκατ. ευρώ),
- τις κοινωνικές υποδομές και τις υποδομές υγείας (297 εκατ. ευρώ),
- διάφορους άλλους τομείς (220 εκατ. ευρώ).

Όσον αφορά το ΕΚΤ, έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις οι οποίες αφορούν:

- την ενεργητική ένταξη και βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης (197 εκατ. ευρώ),
- την ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων (55 εκατ. ευρώ),
- την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθησης των ίσων ευκαιριών (105 εκατ. ευρώ),

- τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (83 εκατ. ευρώ).

- Το ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑΝΕΚ) κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της χώρας για την στήριξη και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, συμβάλλοντας με πόρους συνολικού ύψους 4.600 εκατ. ευρώ. Έχουν ήδη δημοσιευτεί προσκλήσεις συνολικού ύψους 2.400 εκατ. ευρώ, ενισχύοντας σημαντικούς αναπτυξιακούς τομείς της ελληνικής οικονομίας (επιχειρηματικότητα, ενέργεια, τουρισμός, πολιτισμός, κατάρτιση, ΤΠΕ κλπ) και έχουν ενταχθεί πράξεις προϋπολογισμού ύψους 1.300 εκατ. ευρώ.
Αναλυτικότερα, το ΕΠΑΝΕΚ έχει προκηρύξει 4 στοχευμένες δράσεις παροχής κινήτρων για αυτοαπασχολούμενους επαγγελματίες, καθώς και για πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με συνολικό προϋπολογισμό 347 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχουν ήδη ενταχθεί στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΕΚ δύο νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για τις επιχειρήσεις: (α) το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II) και (β) το Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EQUIFUND). Η συνολική ενίσχυση προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω του ΤΕΠΙΧ II θα ανέλθει σε 1.000 εκατ. ευρώ με τη συμμετοχή των τραπεζών. Το EQUIFUND θα χρηματοδοτηθεί με 200 εκατ. ευρώ από το ΕΠΑΝΕΚ και επιπλέον κεφάλαια από το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF) και διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές.

- Το ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» έχει εξειδικεύσει το 85,32% του προϋπολογισμού του, ήτοι ποσό ύψους 4.430 εκατ. ευρώ και έχει ενεργοποιήσει δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 3.750 εκατ. ευρώ.

Μεταξύ των δράσεων που έχουν ενεργοποιηθεί είναι: δράσεις προώθησης των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών, προϋπολογισμού ύψους 1.170 εκατ. ευρώ, δράσεις διαχείρισης απορριμμάτων, προϋπολογισμού ύψους 540 εκατ. ευρώ, δράσεις ολοκλήρωσης των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων, προϋπολογισμού ύψους 583 εκατ. ευρώ, έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων προϋπολογισμού ύψους 130 εκατ. ευρώ, περιβαλλοντικές δράσεις που αφορούν έργα τουριστικού/πολιτιστικού ενδιαφέροντος, προϋπολογισμού ύψους 28 εκατ. ευρώ, κατασκευή/αναβάθμιση αυτοκινητόδρομων στο Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο, προϋπολογισμού ύψους 572 εκατ. ευρώ, σιδηρόδρομοι, προϋπολογισμού ύψους 355 εκατ. ευρώ, κ.ά.

Μέχρι το τέλος του έτους η ενεργοποίηση αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 3.900 εκατ. ευρώ.

- Το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», με συγχρηματοδότηση του ΕΚΤ και της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, περιλαμβάνει παρεμβάσεις που αφορούν στην ανάπτυξη και την αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και στην ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση.
Το ΕΠ έχει εξειδικεύσει το 85% του προϋπολογισμού του που αντιστοιχεί σε 2.280 εκατ. ευρώ και αφορά σε δράσεις καταπολέμησης της ανεργίας, στήριξης της κοινωνικής οικονομίας, εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, στήριξης των νέων επιστημόνων, απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας, πρακτικής άσκησης φοιτητών, μαθητείας για αποφοίτους ΕΠΑΛ, πρακτικής άσκησης των ΕΠΑΣ μαθητείας του ΟΑΕΔ, στήριξη του σχολείου για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, δια βίου μάθησης και επαγγελματικής εκπαίδευσης.
Έχουν δημοσιευτεί προσκλήσεις συνολικού ύψους 1.770 εκατ. ευρώ, έχουν ενταχθεί πράξεις 1.510 εκατ. ευρώ και έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 1.100 εκατ. ευρώ.

- Το ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», έχει σαν στόχο να ενισχύσει την οργανωτική, θεσμική και επιχειρησιακή ικανότητα της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, να προωθήσει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στον Δημόσιο Τομέα και να υποστηρίξει την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του.
Έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 284 εκατ. ευρώ, οι οποίες αφορούν σε δράσεις για τη στήριξη της μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος, τη στήριξη της πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων, τη στήριξη της μεταρρύθμισης στο χώρο της Υγείας με έμφαση στην Πρωτοβάθμια Υγεία, τη στήριξη των επιτελικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης και τη στήριξη της μεταρρύθμισης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.
Μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί πράξεις προϋπολογισμού ύψους 199 εκατ. ευρώ και έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις προϋπολογισμού ύψους 136 εκατ. ευρώ.
- ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης-ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας: Τα προγράμματα αυτά στοχεύουν στη μετάβαση σε ένα ισχυρό αγροδιατροφικό σύστημα, στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας στην παραγωγή και τη μεταποίηση για τη δημιουργία ποιοτικών προϊόντων και στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Ο προϋπολογισμός για το πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) προβλέπει πόρους ύψους 5.600 εκατ. ευρώ και για το πρόγραμμα Αλιεία και Θάλασσα (ΕΠΑΛΘ) 523 εκατ. ευρώ.

Συνολικά για το ΠΑΑ, έχουν εκδοθεί προσκλήσεις για τις παρακάτω δράσεις/μέτρα:

Κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις (10 εκατ. ευρώ), γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία (17 εκατ. ευρώ), βιολογικές καλλιέργειες (443 εκατ. ευρώ), νέοι γεωργοί (241 εκατ. ευρώ), προετοιμασία στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης Leader (326 εκατ. ευρώ), για το οποίο έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των τοπικών προγραμμάτων και η κατανομή πόρων στις ομάδες τοπικής δράσης, εξισωτική αποζημίωση (486 εκατ. ευρώ για τα έτη 2016 και 2017), μεταποίηση, εμπορία ή/και ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων (150 εκατ. ευρώ), βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις από τις Περιφέρειες της χώρας (39 εκατ. ευρώ) κ.α.

Το επόμενο διάστημα, βασικό στόχο για το ΠΑΑ αποτελεί η ενεργοποίηση των παρακάτω δράσεων/μέτρων:

- ομάδες παραγωγών, για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών συλλογικών σχημάτων που συστήνονται για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα,
- επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις, που αποσκοπούν στη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,
- δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις από τα προγράμματα CLLD/LEADER,
- μείωση της νιτρορύπανσης, βιολογικές καλλιέργειες (2η Πρόσκληση),
- σχέδια βελτίωσης (εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων).

Για το ΕΠΑΛΘ, έχουν εκδοθεί προσκλήσεις για τις δράσεις/μέτρα:

- αλιευτικά καταφύγια-ιχθυόσκαλες (9 εκατ. ευρώ),
- στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης (CLLD/LEADER 54 εκατ. ευρώ),
- καινοτομία στην αλιεία (4 εκατ. ευρώ),
- αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης, ιχθυόσκαλες και καταφύγια (41 εκατ. ευρώ),
- καινοτομία στην υδατοκαλλιέργεια (10 εκατ. ευρώ),
- παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (57 εκατ. ευρώ),
- συλλογή δεδομένων (19 εκατ. ευρώ),
- εκσυγχρονισμός και αγορά ελεγκτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων περιπολικών πλοίων, αεροσκαφών και ελικοπτέρων (40 εκατ. ευρώ),
- μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (50 εκατ. ευρώ),
- προαγωγή της εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (6 εκατ. ευρώ) κ.α.

- Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας: Από τους συνολικούς διαθέσιμους πόρους ύψους 454 εκατ. ευρώ, εκδόθηκαν προσκλήσεις και εντάχθηκαν έργα προϋπολογισμού 319 εκατ. ευρώ, που αφορούν τα διασυνοριακά προγράμματα με Κύπρο, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Αλβανία, Ιταλία και το διακρατικό πρόγραμμα συνεργασίας Βαλκανικής - Μεσογείου.

Μεγάλα Έργα ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Τα προβλεπόμενα μεγάλα έργα είναι 34, από τα οποία τα 15 αποτελούν τη Φάση Β των τμηματοποιημένων έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013. Το συνολικό κόστος των μεγάλων έργων της ΠΠ 2014-2020 ανέρχεται σε 9.200 εκατ. ευρώ περίπου, με τα 6.800 εκατ. ευρώ περίπου να είναι επιλέξιμα συγχρηματοδότησης.

Τα μεγάλα έργα της ΠΠ 2014-2020, εντάσσονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ): ΕΠΑΝΕΚ, ΥΜΕΠΕΡΑΑ, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας.

Εκτιμάται ότι, εντός του 2017 θα πραγματοποιηθεί η υποβολή 12 φακέλων μεγάλων έργων προς την ΕΕ, τα οποία αντιστοιχούν σε συνολικό κόστος 2.600 εκατ. ευρώ, περίπου, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (2.500 εκατ. ευρώ περίπου) είναι επιλέξιμα προς συγχρηματοδότηση.

Θεσμικές παρεμβάσεις

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης διαμόρφωσε το θεσμικό πλαίσιο, όπου αποτυπώθηκαν οι εθνικές επιλογές και ενσωματώθηκαν οι απαιτήσεις των ευρωπαϊκών κανονισμών για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» / Connecting Europe Facility (CEF) 2014-2020

Οι δράσεις των Διευρωπαϊκών Δικτύων (ΔΕΔ) συμβάλλουν στη δημιουργία και την ανάπτυξη έργων υποδομής στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών και αποσκοπούν στην προώθηση της διασύνδεσης και της διαλειτουργικότητας των εθνικών δικτύων, της πρόσβασης σε αυτά τα δίκτυα, καθώς και στην ανάγκη να συνδεθούν οι νησιωτικές, οι μεσόγειες και οι περιφερειακές περιοχές με τις κεντρικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ενωσιακή συνδρομή από το CEF, για το σύνολο των κρατών-μελών, ανέρχεται σε 33.200 εκατ. ευρώ και τελεί υπό την κεντρική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την υποστήριξη του εκτελεστικού οργανισμού [Innovation & Networks Executive Agency](#) (INEA).

Σε ό,τι αφορά στα έργα που χρηματοδοτούνται στη χώρα μας και για τα οποία έχουν ήδη εκδοθεί ή αναμένεται να εκδοθούν οι σχετικές εγκριτικές αποφάσεις, αυτά αφορούν κυρίως έργα στον τομέα των μεταφορών, προϋπολογισμού 934 εκατ. ευρώ, με συγχρηματοδότηση ύψους 606 εκατ. ευρώ, έργα στον τομέα ενέργειας, προϋπολογισμού 21 εκατ. ευρώ, με συγχρηματοδότηση ύψους 10,8 εκατ. ευρώ και έργα στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, προϋπολογισμού 7,6 εκατ. ευρώ, με συγχρηματοδότηση ύψους 5,4 εκατ. ευρώ.

Με τις εκδοθείσες και υπό έκδοση αποφάσεις, η αναλογούσα για τη χώρα μας ενωσιακή συνδρομή, που προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής, ύψους 580 εκατ. ευρώ, έχει δεσμευτεί και έχει εκταμειωθεί ήδη προκαταβολή ύψους 181 εκατ. ευρώ.

ΠΑΕ 2018 χρηματοδοτούμενο αμιγώς από εθνικούς πόρους

Το ποσό των 1.000 εκατ. ευρώ προορίζεται για τη χρηματοδότηση έργων με τα οποία προωθούνται πολιτικές και δράσεις των υπουργείων, των περιφερειών και για αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών.

Για την αποδοτικότερη διάθεση των πόρων της κατηγορίας αυτής, το 2018 θα ισχύσουν διαδικασίες ορθότερης ιεράρχησης και επιλογής των έργων που θα χρηματοδοτηθούν, με βασικό κριτήριο την κάλυψη ανελαστικών υποχρεώσεων που αφορούν στην κοινωνική συνοχή. Επίσης, βασικό κριτήριο για τη χρηματοδότηση των έργων του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ θα είναι και το 2018 η συμπληρωματικότητα, οι συνέργειες και η σκοπιμότητα των δράσεων αυτών σε σχέση με την εκτέλεση έργων συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ.

Οι κατηγορίες έργων που θα χρηματοδοτηθούν περιλαμβάνουν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ β' βαθμού, συντηρήσεις υποδομών, αποκατάσταση ζημιών σε έργα υποδομής από φυσικές καταστροφές και ενισχύσεις πληγέντων από αυτές, ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων, σε εφαρμογή αναπτυξιακών νόμων, καθώς και έργα που αποσκοπούν στην ορθολογική οργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Επίσης, στο πλαίσιο της ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής για την υποβοήθηση κοινωνικών ομάδων με ιδιαίτερα προβλήματα, θα διατεθούν πόροι για την κοινωνική πρόνοια και την καταπολέμηση της ανεργίας.

Χρηματοδοτούμενες δράσεις Φορέων πολιτικής

Δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών υλοποιεί μεγάλα έργα υποδομών που αφορούν κυρίως στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των μεταφορικών υποδομών.

Το υλοποιούμενο πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην κατασκευή των εθνικών οδικών αξόνων, στην κατασκευή των έργων Μετρό, στην κατασκευή νέου σιδηροδρομικού δικτύου και στην επέκταση του ήδη υπάρχοντος, στην κατασκευή της επέκτασης του Προαστιακού Σιδηροδρόμου Αθηνών, στα λιμενικά έργα και στα έργα για τα αεροδρόμια, στα εγχειρίσματα έργα καθώς και στα έργα του συνολικού εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου της χώρας. Επίσης, περιλαμβάνονται έργα κτιριακών υποδομών που συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των τομέων της υγείας, παιδείας και δικαιοσύνης (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστικά μέγαρα, σωφρονιστικά ιδρύματα), καθώς και έργα για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

Το ΠΔΕ στο πλαίσιο πολιτικών ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων χρηματοδοτεί δράσεις που ενισχύουν τομείς βιομηχανίας, βιοτεχνίας, τουρισμού, προστασίας του περιβάλλοντος και τον πρωτογενή τομέα. Εργαλείο για την υλοποίηση των πολιτικών αυτών αποτελούν οι αναπτυξιακοί νόμοι, που στηρίζουν την ανάπτυξη τόσο των νέων όσο και των υφιστάμενων βιομηχανικών, βιοτεχνικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, των μονάδων γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής και τον εκσυγχρονισμό τους, την προώθηση των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, τη συνέργεια και δικτύωση των επιχειρήσεων, την απασχόληση και την ανάπτυξη της περιφέρειας. Επίσης, για την ανάπτυξη και ενίσχυση των υπηρεσιών εμπορίου, ενισχύονται δράσεις που αφορούν τον εκσυγχρονισμό χερσαίων εμπορευματικών και οδικών μεταφορών.

Επιπλέον, παρεμβαίνει για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, με υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Τέλος, αναπτύσσονται παρεμβάσεις γενικότερου οικονομικού σχεδιασμού, δράσεις για την τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του προγράμματος και υλοποιούνται έργα περιφερειακού επιπέδου.

Θα πρέπει επίσης να τονισθεί ότι, η διοχέτευση των πόρων για τη χρηματοδότηση των Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΠΔΕ πραγματοποιείται μέσω του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και για το λόγο αυτό έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 1.180 εκατ. ευρώ προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση έργων στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος.

Δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Στα έργα του γεωργικού τομέα περιλαμβάνονται έργα υποδομών για τη βελτίωση συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, οικονομικές ενισχύσεις γεωργικών προγραμμάτων, κατασκευαστικές βελτιώσεις και εξοπλισμός κτηνιατρικών εργαστηρίων σε ακριτικές περιοχές, εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα ενίσχυσης της αλιείας κ.λπ.

Δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Τα έργα της παιδείας περιλαμβάνουν έργα υποδομής, κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό των ΑΕΙ και των ΤΕΙ, καθώς και των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η ταχύτητα των τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία δημιουργεί συνεχώς την ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και ανάπτυξης ποικίλων δεξιοτήτων στο κοινωνικό σύνολο. Η επίτευξη αυτού του στόχου επιτυγχάνεται μέσω των δράσεων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που αφορούν στην Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου υλοποιεί το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Επίσης, χρηματοδοτούνται δράσεις για την έρευνα και την τεχνολογία, προγράμματα ανάπτυξης βιομηχανικών ερευνών, καθώς και προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικού δυναμικού.

Σημαντική είναι και η συμμετοχή του ΠΔΕ για έργα πολιτισμού, όπως η κατασκευή-επισκευή μουσείων, η συντήρηση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, όπως και η συνολική ανάδειξή τους, καθώς και για έργα αθλητισμού.

Δράσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σημαντική είναι η συμμετοχή του ΠΔΕ 2018 για έργα που συμβάλλουν στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και την βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη, καθώς και την προστασία των δασών. Στις δαπάνες για ενέργεια περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις σε ενδιάμεσους φορείς (όπως Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - ΚΑΠΕ) για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Δράσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Υγείας

Στο πλαίσιο του υπάρχοντος δυναμικού και ευμετάβλητου εργασιακού περιβάλλοντος, δράσεις που αφορούν στην προώθηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού κρίνονται σημαντικές. Ο ρόλος της κατάρτισης και της εκπαίδευσης καθίσταται πρωταρχικός, τόσο για τους άνεργους όσο και για τους εργαζόμενους με ιδιαίτερη βαρύτητα στους νέους και τις γυναίκες, στον τομέα της ενίσχυσης των προοπτικών απασχόλησης, αλλά και της επαγγελματικής ανέλιξης αντίστοιχα.

Το ΠΔΕ στηρίζει τις παραπάνω δράσεις μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, με προτεραιότητα σε κλάδους και τομείς της οικονομίας που ενσωματώνουν την καινοτομία. Ειδικά για τους νέους, ενισχύονται συστηματικά προγράμματα μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία,

ώστε να υποστηριχθεί η απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας, καθώς και η προώθηση της επιχειρηματικότητας.

Στις δαπάνες για την υγεία και την πρόνοια περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δαπάνες για εξοπλισμό των νοσοκομείων, για λειτουργία παιδικών σταθμών και γηροκομείων, για δημιουργία δομών αποασυλοποίησης ψυχικά ασθενών όπως και δομών παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας, καθώς και δαπάνες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

Τέλος, σημαντική παράμετρος αποτελεί η συνέργεια με δράσεις άλλων Υπουργείων με σκοπό το συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων, ώστε να παραχθούν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Δράσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Σημαντικά κονδύλια θα διατεθούν το 2018 για τη χρηματοδότηση δράσεων για την τοπική αυτοδιοίκηση, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και την ψηφιακή σύγκλιση.

Στο πλαίσιο αυτό, χρηματοδοτούνται δράσεις για την τοπική αυτοδιοίκηση και τις κοινωνικές της υποδομές, την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών/καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες, τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών, την άρση διοικητικών εμποδίων, τη διοικητική διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς, την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, την ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, τη μετατροπή των ΚΕΠ σε κέντρα ολοκληρωμένων συναλλαγών, την ψηφιακή σύγκλιση κ.λπ.

**Πίνακας 3.11 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2016-2018
(σε εκατ. ευρώ)**

Υπουργείο - Φορέας	2016*			Συμ μετ οχή %	2017			Συμ μετ οχή %	2018			Συμ μετ οχή %
	Πραγματοποιήσεις				Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων				Προϋπολογισμός			
	Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικό ύς πόρου ς	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικό ύς πόρου ς	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικό ύς πόρου ς	Σύνολο	
Βουλή των Ελλήνων			0,00	1		1	0,01	1		1	0,01	
Εσωτερικών	138	23	161	2,55	190	26	216	3,20	155	37	192	2,84
Οικονομικών	1		1	0,01	4	3	7	0,10	4	3	7	0,10
Εξωτερικών	1	1	3	0,04	3	3	6	0,09	3	2	5	0,07
Εθνικής Άμυνας	0	4	4	0,07	10	8	18	0,27	5	4	9	0,13
Οικονομίας και Ανάπτυξης	1.004	353	1.358	21,59	1.704	448	2.152	31,88	1.694	454	2.148	31,82
εκ των οποίων Περιφερειακά προγράμματα	501	288	789	12,55	1.020	200	1.220	18,07	1.020	160	1.180	17,48
Υποδομών και Μεταφορών	2.613	281	2.895	46,04	1.723	199	1.922	28,47	1.750	214	1.964	29,10
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	275	6	282	4,48	370	43	413	6,12	390	20	410	6,07
Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	399	105	505	8,03	455	160	615	9,11	455	165	620	9,19
Πολιτισμού και Αθλητισμού	15	16	31	0,49	71	25	96	1,42	16	25	41	0,61
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν.Αλληλ.	251	17	267	4,25	360	31	391	5,79	350	20	370	5,48
Υγείας	5	2	7	0,11	60	4	64	0,95	15	20	35	0,52
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	671	3	674	10,72	605	7	612	9,07	690	2	692	10,25
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	7	0	7	0,11	9	3	12	0,18	8	3	11	0,16
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	7	12	19	0,30	25	12	37	0,55	26	12	38	0,56
Διοικητικής Ανασυγκρότησης	38		38	0,60	110	2	112	1,66	115	3	118	1,75
Τουρισμού	13	10	23	0,36	28	20	48	0,71	28	8	36	0,53
Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	0		0	0,01	2	1	3	0,04	25	3	28	0,41
Μεταναστευτικής Πολιτικής	15		15	0,24	20	5	25	0,37	20	5	25	0,37

Σύνολο	5.454	833	6.288	100,0 0	5.750	1.000	6.750	100,0 0	5.750	1.000	6.750	100,00
---------------	--------------	------------	--------------	--------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

* Οι δαπάνες για το 2016 έχουν περιληφθεί με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

Δράσεις λοιπών Φορέων

Τέλος, το ΠΔΕ χρηματοδοτεί δράσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Μεταναστευτικής Πολιτικής, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, καθώς και της Βουλής των Ελλήνων, για τις οποίες προβλέπονται να δαπανηθούν συνολικά 132 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 2% περίπου του συνόλου του ΠΔΕ 2018.

Χρηματοδότηση Έργων Περιφερειακών Προγραμμάτων

Σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο (ν. 4270/2014), η διοχέτευση των πόρων για τη χρηματοδότηση των περιφερειακών προγραμμάτων πραγματοποιείται μέσω του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, τόσο για συγχρηματοδοτούμενα όσο και για τα έργα που χρηματοδοτούνται από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Οι πιστώσεις που προβλέπονται στο 2018 για έργα περιφερειακών προγραμμάτων ανέρχονται στο ποσό των 1.180 εκατ. ευρώ (1.020 εκατ. ευρώ για έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και 160 εκατ. ευρώ για έργα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από εθνικούς πόρους).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται στοιχεία για τη χρηματοδότηση από το ΠΔΕ των έργων των περιφερειακών προγραμμάτων για την περίοδο 2016 -2018.

Πίνακας 3.12 Χρηματοδότηση έργων ΠΔΕ Περιφερειακών Προγραμμάτων (σε εκατ. ευρώ)			
	2016	2017	2018
	Πληρωμές	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Χρηματοδοτήσεις έργων περιφέρειας με κοινοτική συμμετοχή	501	1.020	1.020
Χρηματοδοτήσεις έργων περιφέρειας από εθνικούς πόρους	288	200	160
Σύνολο	789	1.220	1.180

Πηγή: Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Πηγές Χρηματοδότησης του ΠΔΕ

Βασική πηγή εσόδων για την χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, καθώς και τα ταμεία για τη μετανάστευση.

Οι πηγές χρηματοδότησης του ΠΔΕ κατά ταμείο για τα έτη 2016, 2017 και 2018 με τα αντίστοιχα ποσά, παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Πίνακας 3.13 Πηγές χρηματοδότησης ΠΔΕ (σε εκατ. ευρώ)			
Πηγές εσόδων	2016	2017	2018
	Πραγματ/σεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Έσοδα δημόσιων επενδύσεων	4.172	3.427	3.735
Ίδια έσοδα	311	250	180
Επιχορηγήσεις ΕΕ	3.861	3.177	3.555
- ΕΤΠΑ	(1.608)	(1.160)	(1.315)
- Ταμείο Συνοχής	(315)	(544)	(692)
- ΕΚΤ	(1.120)	(775)	(868)
- Λοιπά	(69)	(53)	(66)
- Μεταναστευτικά	(39)	(114)	(84)
- ΕΓΤΕ	(12)	(11)	(15)
- ΕΓΤΑΑ 2014-2020	(675)	(509)	(500)
- ΕΤΘΑ και ΧΜΠΑ	(24)	(12)	(15)
Πιστωτικά έσοδα και αύξηση στοιχείων ενεργητικού	2.116	3.323	3.015
Σύνολο	6.288	6.750	6.750

Πηγές: ΓΛΚ, Υπεύθυνες Αρχές Πιστοποίησης και Πληρωμής ΕΠ, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

3.4 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού Προϋπολογισμού 2018

Στον πίνακα 3.14 εμφανίζονται οι ταμειακές χρηματοδοτικές ανάγκες του Κρατικού Προϋπολογισμού 2018, οι οποίες προβλέπεται να φθάσουν στα 1.055 εκατ. ευρώ. Αν ληφθεί υπόψη η χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε τρίτους και η πώληση μετοχών, τότε ο καθαρός δανεισμός του Κρατικού Προϋπολογισμού θα διαμορφωθεί στα 873 εκατ. ευρώ.

**Πίνακας 3.14 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού
Προϋπολογισμού 2018
(σε εκατ. ευρώ)**

Χρηματοδοτικές ανάγκες	
Έλλειμμα Κρατικού Προϋπολογισμού (ταμειακό)	943
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών	112
Χρηματοδότηση παλαιών υποχρεώσεων	2.200
Πώληση μετοχών κ.λπ.	-2.382
Καθαρός δανεισμός	873
Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου χρέους	4.580
Μερικό σύνολο	5.453
Πρόβλεψη εξόφλησης βραχυπρόθεσμου χρέους*	550.000
Σύνολο χρηματοδοτικών αναγκών	555.453
Χρηματοδότηση	
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός*	543.000
Μεσομακροπρόθεσμος δανεισμός	12.453
Σύνολο δανεισμού	555.453

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

* Υπολογίζεται ότι θα γίνει επανέκδοση του μεγαλύτερου μέρους των λήξεων του βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτια και repos). Το ύψος του βραχυπρόθεσμου χρέους από 29.900 εκατ. ευρώ το 2017 θα μειωθεί σε 22.700 εκατ. ευρώ το 2018.

3.5 Μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού 2018

Στον πίνακα 3.15 παρατίθεται ενδεικτική μηνιαία κατανομή των εσόδων και των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2018 σε σωρευτική βάση.

**Πίνακας 3.15 Μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού
έτους 2018
σε σωρευτική βάση
(σε εκατ. ευρώ)**

	Ιαν.	Φεβρ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
I. Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2)	3.893	7.841	11.223	14.310	17.588	21.550	27.196	31.234	37.305	42.293	47.562	54.244
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β+γ-δ)	3.787	7.624	10.692	13.734	16.928	20.794	26.052	30.011	35.608	40.092	44.634	50.509
α. Έσοδα προ επιστροφών φόρων	4.115	7.911	11.191	14.472	17.916	21.652	27.177	31.332	37.184	41.925	46.789	52.733
β. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	3	8	38	42	45	472	484	497	512	520	527	1.110
γ. Μεταφορά εσόδων από ANFA	0	314	314	314	314	314	314	314	314	314	314	314
δ. Επιστροφές φόρων	331	609	852	1.093	1.348	1.645	1.923	2.131	2.402	2.667	2.997	3.648
2. Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	106	217	531	576	660	756	1.144	1.223	1.697	2.201	2.928	3.735
II. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2)	3.391	7.743	12.039	16.073	19.751	24.784	29.475	34.060	38.101	42.651	47.645	55.188
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (Α+Β)	3.216	7.358	11.359	15.013	18.441	23.149	27.485	31.660	35.191	39.241	43.600	48.438
A. Πρωτογενείς δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (i+ii+iii+iv+v+vi+vii+viii)	2.997	6.149	9.447	12.876	16.098	20.365	23.948	27.359	30.829	34.530	38.624	43.238
i. Μισθοί και συντάξεις	1.045	2.090	3.135	4.180	5.225	6.269	7.318	8.366	9.414	10.563	11.611	12.660
ii. Ασφάλιση, περίθαλψη και κοινωνική προστασία	1.417	2.944	4.417	6.124	7.518	9.167	10.752	12.280	13.766	15.555	17.326	19.438
iii. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες και αποδόσεις προς τρίτους	518	1.041	1.730	2.276	2.930	3.520	4.360	5.052	5.837	6.443	7.419	8.595
iv. Αποθεματικό	10	40	80	150	200	300	350	400	500	600	800	1.000
v. Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημόσιου χρέους	0	12	12	12	27	27	42	62	62	65	65	65
vi. Εγγυήσεις για φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης	0	0	0	10	31	874	874	895	895	895	916	927
vii. Εγγυήσεις για φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	3	7	10	16	19	22	26	29	33	36	39	43
viii. Δαπάνες εξοπλιστικών προγραμμάτων	4	16	63	110	148	185	226	275	322	373	447	510
B. Τόκοι	219	1.209	1.912	2.137	2.343	2.784	3.537	4.301	4.362	4.711	4.976	5.200
2. Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	175	385	680	1.060	1.310	1.635	1.990	2.400	2.910	3.410	4.045	6.750
III Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I - II)	503	98	-816	-1.763	-2.163	-3.235	-2.279	-2.826	-795	-358	-83	-943
IV. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III + B)	722	1.307	1.096	374	180	-451	1.258	1.475	3.567	4.353	4.893	4.257

4. Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατά τα έτη 2016-2018 παρουσιάζονται στον πίνακα 3.16. Από τη σύγκριση απολήψεων και αποδόσεων προκύπτει ότι το ταμειακό όφελος της Ελλάδας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το έτος 2016 διαμορφώθηκε στα 4.377 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2017 εκτιμάται σε 3.901 εκατ. ευρώ, ποσά που αντιστοιχούν στο 2,5% και στο 2,2% του ΑΕΠ. Το έτος 2018 το ταμειακό όφελος προβλέπεται σε 4.232 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 2,3% του ΑΕΠ. Η σχέση απολήψεων-αποδόσεων αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,1/1 και 3,3/1 για τα έτη 2017 και 2018.

Το μεγαλύτερο μέρος των ευρωπαϊκής χρηματοδότησης προέρχεται από τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής και κατευθύνεται σε τομείς αναπτυξιακής πολιτικής, που συμβάλλουν κυρίως στη στήριξη του στόχου της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στη βελτίωση των υποδομών και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η μεταφορά πόρων από την ΕΕ στην ελληνική οικονομία συμβάλλει στη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομών, κυρίως στους κλάδους μεταφορών, περιβάλλοντος και ενέργειας, στην ενίσχυση των τομέων κοινωνικής πολιτικής, περιφερειακής ανάπτυξης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έρευνας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας. Επίσης, ένα σημαντικό μέρος ευρωπαϊκών πόρων κατευθύνεται στο γεωργικό τομέα, αφενός μέσω των εισοδηματικών ενισχύσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και αφετέρου μέσω των προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

4.1 Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2017

Απολήψεις

Οι συνολικές εισροές από την ΕΕ κατά το έτος 2017 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 5.762 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση έναντι του 2016, λόγω μειωμένων εισροών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Ειδικότερα, το έτος 2017 αναμένονται τα ακόλουθα:

Τακτικός Προϋπολογισμός

Οι απολήψεις του ΤΠ αφορούν, κατά κύριο λόγο, κοινοτικές ενισχύσεις για τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος και την υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης, όπως αγροπεριβαλλοντικά μέτρα (βιολογική γεωργία, μακροχρόνια παύση, κτηνοτροφία), στήριξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, δάσωση κ.λπ. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται και κοινοτικές ενισχύσεις για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με τις μεταναστευτικές ροές.

Μέσω του ΤΠ αναμένεται να εισρεύσουν συνολικά 510 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 236 εκατ. ευρώ αφορούν απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ και 100 εκατ. ευρώ αφορούν δράσεις σχετικές με τις μεταναστευτικές ροές.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Μέσω του ΠΔΕ εκτιμώνται εισροές ύψους 3.177 εκατ. ευρώ που αντιπροσωπεύουν το 55% του συνόλου των απολήψεων από την ΕΕ. Οι εισροές του ΠΔΕ αφορούν τα διαρθρωτικά ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, καθώς και το ΕΓΤΑΑ. Στις εκτιμώμενες εισροές του ΠΔΕ συμπεριλαμβάνονται επίσης και οι απολήψεις από το πρόγραμμα της ΕΕ «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών».

Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ

Οι απολήψεις του τομέα εγγυήσεων γεωργικών προϊόντων, που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ (ΕΓΤΕ/Εγγυήσεις), χρηματοδοτούν τη στήριξη του εισοδήματος του αγροτικού πληθυσμού και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι εισροές από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) αναμένεται να ανέλθουν σε 2.075 εκατ. ευρώ για το έτος 2017, αντιπροσωπεύοντας το 36% του συνόλου των απολήψεων από την ΕΕ.

Αποδόσεις

Οι συνολικές συνεισφορές της Ελλάδας στον κοινοτικό προϋπολογισμό κατά το έτος 2017, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 1.861 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέρχεται από τις συνεισφορές βάσει Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ).

4.2 Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2018

Οι προβλέψεις των χρηματοροών με την Ευρωπαϊκή Ένωση για το έτος 2018 βασίζονται, κυρίως, στο σχέδιο προϋπολογισμού της ΕΕ του έτους αυτού, στην πρόοδο υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και στις εισροές που αναμένονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ.

Απολήψεις

Το σύνολο των εισροών της Ελλάδας από την ΕΕ προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 6.094 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 5,8% σε σχέση με το 2017.

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

Τακτικός Προϋπολογισμός

Οι εισροές για τον ΤΠ ανέρχονται συνολικά σε 331 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ για τη χρηματοδότηση μέτρων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται και κοινοτικές ενισχύσεις για δράσεις στο πεδίο των μεταναστευτικών ροών.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Οι εισροές του ΠΔΕ προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 3.555 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 11,9% σε σχέση με το 2017.

Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ

Οι απολήψεις του προϋπολογισμού του ΕΛΕΓΕΠ μέσω του ΕΓΤΕ για το 2018 προβλέπεται ότι θα ανέλθουν σε 2.208 εκατ. ευρώ.

Αποδόσεις

Οι συνεισφορές της χώρας μας στον κοινοτικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2018 προβλέπεται ότι θα ανέλθουν στο ποσό των 1.862 εκατ. ευρώ.

**Πίνακας 3.16 Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ 2016-2018
(σε εκατ. ευρώ)**

	2016	2017	2018	2017/16	2018/17
	Πραγμ/σεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Μεταβολή %	
Αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (I)	1.830	1.861	1.862	1,7	0,1
Ίδιοι κοινοτικοί πόροι	1.703	1.640	1.772	-3,7	8,0
Δασμοί ΚΕΔ και αντιντάμπινγκ	197	270	194	37,1	-28,1
Εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης	2	2	2	0,0	0,0
Συνεισφορές βάσει ΦΠΑ	327	342	345	4,6	0,9
Συνεισφορές βάσει ΑΕΕ	1.177	1.026	1.231	-12,8	20,0
Λοιπές συνεισφορές-επιστροφές	71	150	10	111,9	-93,3
Πρόσθετες έκτακτες συνεισφορές	37	30	5	-19,8	-83,3
Επιστροφές από ανεκτέλεστα προγράμματα	33	120	5	259,3	-95,8
Λοιπές συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού ΕΕ	56	71	80	26,8	12,7
Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης	56	60	74	7,1	23,3
Λοιπές αποδόσεις	0	11	6		-45,5
Απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (II)	6.207	5.762	6.094	-7,2	5,8
Τακτικός Προϋπολογισμός	415	510	331	23,1	-35,1
Έξοδα είσπραξης ιδίων πόρων	47	40	39	-16,2	-1,0
Επιστροφές από ΕΕ	0	114	0		
Απολήψεις ΕΓΤΑΑ	253	236	170	-6,6	-28,0
Λοιπές απολήψεις	43	20	22		10,0
Εισροές από δράσεις που αφορούν μεταναστευτικές ροές	71	100	100	40,7	0,0
Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων	3.861	3.177	3.555	-17,7	11,9
Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ	1.931	2.075	2.208	7,5	6,4
Απολήψεις από ΕΓΤΕ	1.931	2.075	2.208	7,5	6,4
Ταμειακό αποτέλεσμα (II-I)	4.377	3.901	4.232	-10,9	8,5

5. Νομικά Πρόσωπα πλην ΔΕΚΟ

Ο προϋπολογισμός των λοιπών νομικών προσώπων της Γενικής Κυβέρνησης πλην ΔΕΚΟ απεικονίζεται στους πίνακες 3.17, 3.18, 3.19 και 3.20

Πίνακας 3.17 Ενοποιημένος Προϋπολογισμός νομικών προσώπων Γενικής Κυβέρνησης (περιλαμβάνονται οι ΑΔΑ και το ΑΚΑΓΕ) (σε εκατ. ευρώ)		
	2017	2018
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Έσοδα (ΝΠ και ΑΔΑ)	4.382	4.178
Έσοδα υπέρ τρίτων	62	75
Πωλήσεις	424	448
Έσοδα από τόκους	452	353
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	756	683
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	301	422
Λοιπά έσοδα	2.387	2.197
Δαπάνες (ΝΠ και ΑΔΑ)	3.519	3.786
Αμοιβές προσωπικού	552	576
Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	69	84
Λοιπές μεταβιβάσεις	224	170
Τόκοι	135	131
Δαπάνες επενδύσεων	325	494
Λοιπές δαπάνες	2.214	2.330
Ισοζύγιο (ΝΠ και ΑΔΑ)	863	392
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-11	6
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA (ΝΠ και ΑΔΑ)	852	398
Έσοδα ΑΚΑΓΕ	1.381	1.355
Δαπάνες ΑΚΑΓΕ	435	435
Ισοζύγιο ΑΚΑΓΕ	946	920
Ισοζύγιο κατά ESA (ΝΠ, ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ)	1.798	1.318

Με βάση την πορεία εξέλιξης των μεγεθών των προϋπολογισμών (εσόδων - εξόδων) των νομικών προσώπων, το ισοζύγιο για το 2017 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.798 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2018 προβλέπεται ότι θα ανέλθει στα 1.318 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 480 εκατ. ευρώ. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μη επανάληψη και στο 2018 της θετικής επίπτωσης από την ανάληψη του χρέους του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ) ύψους 193 εκατ. ευρώ, συναλλαγή η οποία ωστόσο είναι ουδέτερη σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης.

Στον πίνακα 3.18 εμφανίζονται τα αποτελέσματα (στόχοι), που αναμένεται να πετύχουν οι φορείς για το έτος 2018. Στους στόχους αυτούς περιλαμβάνονται οι προσαρμογές που αφορούν στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων, καθώς και οι λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές.

**Πίνακας 3.18 Ισοζύγιο νομικών προσώπων Γενικής Κυβέρνησης
(εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ)
ανά Υπουργείο
(σε εκατ. ευρώ)**

	2017	2018
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 Υπουργείο Εσωτερικών	2	0
Ισοζύγιο	2	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
1α πρώην Υπουργείο Εσωτερικών	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
1β πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
1γ πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	2	0
Ισοζύγιο	2	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
2 Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	14	4
Ισοζύγιο	14	4
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
3 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
4 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	3	1
Ισοζύγιο	3	1
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
5 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	17	37
Ισοζύγιο	15	34
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	2	3
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
6 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	8	6
Ισοζύγιο	10	5
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-1	1
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
7 Υπουργείο Εξωτερικών	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
8 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	21	8
Ισοζύγιο	27	8
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-6	-1
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
9 Υπουργείο Οικονομικών	333	219
Ισοζύγιο	333	219
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
10 Υπουργείο Υγείας	19	7
Ισοζύγιο	22	4
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-3	2
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
11 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
12 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	219	41
Ισοζύγιο	221	41

Πίνακας 3.18 Ισοζύγιο νομικών προσώπων Γενικής Κυβέρνησης (εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)		
	2017	2018
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-2	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
13 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	180	3
Ισοζύγιο	180	3
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
14 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	42	43
Ισοζύγιο	42	43
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
15 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	6	6
Ισοζύγιο	6	6
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
16 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	15	11
Ισοζύγιο	15	11
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	0	0
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Σύνολο νομικών προσώπων κατά ESA	881	388
Ισοζύγιο	892	382
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-10	6
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0

(1) Το αρνητικό πρόσημο σημαίνει έλλειμμα.

(2) Το θετικό πρόσημο στη μεταβολή των ανεξόφλητων υποχρεώσεων σημαίνει βελτίωση του αποτελέσματος.

Νομικά πρόσωπα ανά Υπουργείο πλην ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ

Υπουργείο Εσωτερικών

Στο εν λόγω υπουργείο περιλαμβάνονται το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ) (του πρώην Υπουργείου Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη), καθώς επίσης η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ και το Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (στο πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης), το σύνολο των δαπανών των οποίων θα καλυφθεί από τα έσοδά τους.

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Στα νομικά πρόσωπα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) ΑΕ, που έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την ίδρυση νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, καθώς και η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ, με κύριο στόχο την προσέλκυση, την υποδοχή και τη διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα, καθώς και την προώθηση και ανάπτυξη κάθε είδους εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών.

Επίσης, περιλαμβάνονται και οι φορείς Ανώνυμη Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας (ΕΒΕΤΑΜ) ΑΕ, Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (ΕΣΥΠ), Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ), Κέντρο Προγραμματισμού και Ερευνών (ΚΕΠΕ) και Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ).

Το συνολικό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων στο έτος 2018 προβλέπεται σε πλεόνασμα ύψους 4 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης εποπτεύει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ) ΑΕ, ο προϋπολογισμός του οποίου προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος στο έτος 2018.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στην εποπτεία του υπουργείου περιλαμβάνονται συνολικά έξι (6) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, το αποτέλεσμα των οποίων εκτιμάται σε πλεόνασμα 1 εκατ. ευρώ περίπου. Το κυριότερο μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού των εν λόγω νομικών προσώπων προέρχεται από την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητά τους, ενώ οι δαπάνες του προϋπολογισμού τους αφορούν κυρίως δαπάνες για επενδύσεις και υπηρεσίες.

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Οι εποπτευόμενοι φορείς του υπουργείου αφορούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΑΕΙ- ΤΕΙ – βιβλιοθήκες - ερευνητικά κέντρα) και ιδιωτικού δικαίου (Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας - νομικά πρόσωπα του κεφ. Α΄ του ν. 3429/2005 κ.λπ.).

Ο προϋπολογισμός των εποπτευόμενων φορέων του υπουργείου αναμένεται να παρουσιάσει θετικό αποτέλεσμα ύψους 37 εκατ. ευρώ. Το αποτέλεσμα αυτό προβλέπεται να προκύψει κυρίως από τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας.

Επισημαίνεται ότι κύρια πηγή των εσόδων για τα ΑΕΙ, τα ΤΕΙ και τις βιβλιοθήκες αποτελούν οι μεταβιβάσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και οι πόροι από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα από την ΕΕ.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Για το έτος 2018 οι εποπτευόμενοι φορείς του υπουργείου, αναμένεται να παρουσιάσουν θετικό ισοζύγιο ύψους 6 εκατ. ευρώ περίπου.

Υπουργείο Εξωτερικών

Ο εποπτευόμενος φορέας του υπουργείου είναι το νομικό πρόσωπο «Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO», με ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού των εποπτευόμενων νομικών προσώπων, το οποίο προέρχεται αποκλειστικά από τη δραστηριότητα του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ), προβλέπεται να είναι θετικό (8 εκατ. ευρώ).

Υπουργείο Οικονομικών

Στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα από το Υπουργείο Οικονομικών περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), το Ειδικό Ταμείο Ελέγχου, Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης και Αλκοολούχων Ποτών (ΕΤΕΠΠΑΑ), το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου ΑΕ (ΤΑΙΠΕΔ), το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων.

Εκτιμάται ότι το συνολικό αποτέλεσμα των φορέων του υπουργείου θα ανέλθει σε πλεόνασμα 219 εκατ. ευρώ για το έτος 2018, το οποίο προέρχεται κυρίως από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Υπουργείο Υγείας

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ), το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ), η Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ) ΑΕ, ο Οργανισμός Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών (ΕΚΕΨΥΕ) και ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ) αναμένεται να εμφανίσουν το 2018 θετικό αποτέλεσμα ύψους 7 εκατ. ευρώ, προερχόμενο κυρίως από τον ΕΟΦ.

Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού του εποπτευόμενου νομικού προσώπου Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), προβλέπεται να είναι ουδέτερο για το έτος 2018.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Από τη δραστηριότητα των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το υπουργείο, προβλέπεται ότι θα προκύψει το 2018 θετικό αποτέλεσμα ύψους περίπου 41 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος θα προέλθει από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ), λόγω τόσο της αναμενόμενης αυξημένης τουριστικής δραστηριότητας, όσο και της προγραμματισμένης σταδιακής εισαγωγής του ηλεκτρονικού εισιτηρίου στους αρχαιολογικούς χώρους, που θα συνεισφέρει στην ορθολογικότερη διαχείριση των εσόδων του Ταμείου. Σημειώνεται ότι στο θετικό αποτέλεσμα του έτους 2017 συνετέλεσε και η ανάληψη από 1/1/2017 του χρέους του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ) ύψους 193 εκατ. ευρώ από το Ελληνικό Δημόσιο.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Το ισοζύγιο των νομικών προσώπων του υπουργείου αναμένεται να διαμορφωθεί σε θετικό αποτέλεσμα ύψους 3 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται, ότι στους εποπτευόμενους φορείς περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας – ΚΑΠΕ, το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), η εταιρεία Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΛΑΓΗΕ) ΑΕ, η Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) ΑΕ, το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), καθώς και το Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση ΑΕ (ΕΚΧΑ), το οποίο προβλέπεται να παρουσιάσει οριακά θετικό αποτέλεσμα ύψους 1 εκατ. ευρώ στο έτος 2018, έναντι ελλείμματος 51 εκατ. ευρώ του έτους 2017.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Στα νομικά πρόσωπα του υπουργείου περιλαμβάνεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΟΑΣΠ (ΟΑΣΠ-ΕΛΚΕ), ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ) ΑΕ και η εταιρεία Κτιριακές Υποδομές (ΚΤΥΠ) ΑΕ, η οποία αποτελεί τον ενιαίο κατασκευαστικό φορέα του Ελληνικού Δημοσίου. Το θετικό αποτέλεσμα των παραπάνω φορέων προβλέπεται να ανέλθει το 2018 στα 43 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Το συνολικό αποτέλεσμα των εποπτευόμενων φορέων προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 6 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από τους Οργανισμούς Λιμένων.

Στους παραπάνω φορείς περιλαμβάνονται έντεκα (11) Λιμενικά Ταμεία, κύρια δράση των οποίων είναι η εκμετάλλευση, κατασκευή και συντήρηση των λιμενικών υποδομών, των αλιευτικών καταφυγίων και λιμενίσκων των περιοχών αρμοδιότητάς τους. Για την υλοποίηση των έργων τους επιχορηγούνται και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Επίσης, περιλαμβάνονται και έντεκα (11) Οργανισμοί Λιμένων (Αλεξανδρούπολης, Βόλου, Ελευσίνας, Ηγουμενίτσας, Ηρακλείου, Καβάλας Κέρκυρας, Λαυρίου, Νομού Εύβοιας, Πατρών και Ραφήνας), οι οποίοι το έτος 2018 προβλέπεται να υλοποιήσουν σημαντικό ύψους επενδυτικά προγράμματα για τον εκσυγχρονισμό τους.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Το υπουργείο έχει υπό την εποπτεία του νομικά πρόσωπα, μεταξύ των οποίων ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), με βασική αποστολή του τη διασφάλιση της εισαγωγής, παραγωγής και διακίνησης υγιεινών τροφίμων, με στόχο την προστασία του καταναλωτή και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ), ο οποίος διασφαλίζει την ποιότητα του γάλακτος, σύμφωνα με την ελληνική και κοινοτική νομοθεσία και μεριμνά για την πιστοποίηση των αγροτικών προϊόντων και την προαγωγή της έρευνας και της επαγγελματικής κατάρτισης στον τομέα της γεωργίας.

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του υπουργείου προβλέπεται να εμφανίσουν το 2018 πλεόνασμα ύψους 11 εκατ. ευρώ.

Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές (ΑΔΑ)

Στο ισοζύγιο του υποτομέα των λοιπών νομικών προσώπων συμπεριλαμβάνεται και το αποτέλεσμα των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ), που έχουν νομική προσωπικότητα και είναι οι ακόλουθες:

Επιτροπή Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ως βασική αποστολή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, που οδηγεί σε μείωση των τιμών, βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχομένων προϊόντων και υπηρεσιών, διεύρυνση των επιλογών για τους καταναλωτές και αύξηση της αγοραστικής τους δύναμης, καθώς και σε ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη της οικονομίας.

Για το 2018 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 0,8 εκατ. ευρώ.

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) αποτελεί τον εθνικό ρυθμιστή που εποπτεύει και ελέγχει την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ασύρματων επικοινωνιών και διαδικτύου, καθώς και την ταχυδρομική αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρίες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Επιπλέον, η Αρχή ασκεί αρμοδιότητες επιτροπής ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Για το έτος 2018 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 2 εκατ. ευρώ.

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες στον τομέα της ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας και γνωμοδοτεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στις αρμόδιες Αρχές για τη λήψη των αναγκαίων

μέτρων που αφορούν την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2018 προβλέπεται να εμφανίσει θετικό αποτέλεσμα ύψους 2 εκατ. ευρώ.

Εθνική Αναλογιστική Αρχή

Οι αρμοδιότητες της Αρχής, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν τη σύνταξη αναλογιστικών εκθέσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, τον έλεγχο της οικονομικής λειτουργίας και βιωσιμότητας των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης αναφορικά με το πρόγραμμα παροχών και επενδύσεων, τη γνωμοδότηση για ειδικότερα θέματα αναλογιστικής αποτίμησης ασφαλιστικών οργανισμών κ.λπ.

Για το έτος 2018 ο προϋπολογισμός της Αρχής εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 0,4 εκατ. ευρώ.

Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ)

Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων έχει ως αποστολή τη ρύθμιση, την εποπτεία και τον έλεγχο των αγορών παροχής υπηρεσιών διεξαγωγής παιγνίων, τη μέριμνα για την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου, ειδικότερα δε των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και τον έλεγχο της απόδοσης των δημόσιων εσόδων.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το έτος 2018 προβλέπεται πλεονασματικό ύψους 4,5 εκατ. ευρώ.

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο έχει ως βασικές αρμοδιότητες την αξιολόγηση των μακροοικονομικών προβλέψεων, πάνω στις οποίες βασίζονται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και ο ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός, την αξιολόγηση της εφαρμογής των δημοσιονομικών κανόνων που ενσωματώνονται στο εθνικό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς επίσης και την παρακολούθηση ως προς τη συμμόρφωση με τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Το ισοζύγιο του φορέα για το έτος 2018 είναι ισοσκελισμένο.

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή έχει ως σκοπό τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών, καθώς και τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών και την κατάρτιση μελετών οι οποίες : α) αφορούν όλους τους τομείς της δραστηριότητας του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, β) υποστηρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, χάραξης και αξιολόγησης πολιτικών της Κυβέρνησης και των φορέων του Δημοσίου (δείκτες αξιολόγησης), γ) υποβάλλονται σε διεθνείς φορείς σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας και δ) αφορούν στο γενικό κοινό ή σε κατηγορίες χρηστών στατιστικών στοιχείων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του φορέα για το έτος 2018 αναμένεται να είναι θετικό κατά 1,6 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.19 Ισοζύγιο Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ)		
(σε εκατ. ευρώ)		
	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Επιτροπή Ανταγωνισμού	0	1
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	-37	2
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας	2	2
Εθνική Αναλογιστική Αρχή	1	0

Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων	2	5
Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο	0	0
Ελληνική Στατιστική Αρχή	3	2
Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων	0	-1
Ισοζύγιο	-29	11

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)

Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων έχει ως βασικό σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας, της συνοχής και της εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο, τη διαρκή βελτίωση του νομικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και τον έλεγχο της τήρησής του από το Δημόσιο και τις αναθέτουσες αρχές.

Το αποτέλεσμα της Αρχής για το 2018 θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα 0,8 εκατ. ευρώ, λόγω της προβλεπόμενης απόδοσης στο Ελληνικό Δημόσιο ισόποσου μερίσματος.

Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ)

Το ΑΚΑΓΕ συστάθηκε με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008 με βασικό σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών στο πλαίσιο της διασφάλισης των συντάξεων των νέων γενεών.

Οι βασικές πηγές εσόδων του ΑΚΑΓΕ είναι η ετήσια επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό καθώς και τα έσοδα από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) τα οποία τηρούνται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.

Το αποτέλεσμα του ΑΚΑΓΕ για το έτος 2017 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 946 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2018 προβλέπεται σε 920 εκατ. ευρώ, λόγω των μειωμένων εσόδων από την εισφορά αλληλεγγύης επί των κύριων συντάξεων.

Πίνακας 3.20 Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)		
	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Έσοδα	1.381	1.355
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	619	556
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	67	67
Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα (έσοδα από τόκους)	190	210
Ετήσια επιχορήγηση μέσω πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού (ν. 4254/14)	505	522
Δαπάνες	435	435
Επιχορηγήσεις σε ΦΚΑ	395	395
Επιχορηγήσεις για το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι"	40	40
Ισοζύγιο (αποτέλεσμα)	946	920

6. Κοινωνικός προϋπολογισμός

Ο κοινωνικός προϋπολογισμός, για το 2018, συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από την εφαρμογή της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης που θεσμοθετήθηκε με τους νόμους 4336/15 και 4387/16 και από τις αλλαγές που αυτή επιφέρει.

Παράλληλα εντείνονται οι προσπάθειες για την αποτελεσματικότερη άμβλυνση των κοινωνικών συνεπειών από την τρέχουσα οικονομική κρίση στον τομέα της απασχόλησης και της ανάσχεσης της ανεργίας με βασικό άξονα τις πολιτικές που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ.

Στον τομέα της υγείας οι προσπάθειες επικεντρώνονται στη συνέχιση των διαρθρωτικών δράσεων που έχουν ήδη δρομολογηθεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεχιζόμενη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ασφαλισμένους και τους ανασφάλιστους πολίτες.

Τέλος, εξασφαλίζεται η ομαλή ροή μεταφοράς των ασφαλιστικών εισφορών από τα ασφαλιστικά ταμεία, κυρίως προς τον ΕΟΠΥΥ, γεγονός που στοχεύει στην κανονική εξυπηρέτηση των πληρωμών του φορέα για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους ασφαλισμένους του, τα δημόσια νοσοκομεία, αλλά και τους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας.

Πίνακας 3.21 Ενοποιημένος κοινωνικός προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)		
	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Έσοδα	41.235	40.906
Ασφαλιστικές εισφορές	20.679	21.041
Έσοδα από τόκους	299	283
Λοιπά έσοδα	1.795	1.753
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	17.911	17.273
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	156	161
Μεταβιβάσεις από άλλους φορείς Γενικής Κυβέρνησης	395	395
Έξοδα	39.654	39.411
Αμοιβές προσωπικού	866	940
Συντάξεις ⁽⁵⁾	29.004	28.853
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους ⁽²⁾	474	563
Λοιπές δαπάνες ⁽³⁾	9.311	9.044
Μεταβιβάσεις σε λοιπούς φορείς ΓΚ εκτός κοινωνικού προϋπολογισμού ⁽⁴⁾	0	12
Ταμειακό Ισοζύγιο⁽¹⁾	1.581	1.495
Εθνολογιστικές προσαρμογές	-21	434
Ισοζύγιο κατά ESA 2010	1.560	1.929

(1) Περιλαμβάνεται το ισοζύγιο των ΟΚΑ, νοσοκομείων και των ΥΠΕ-ΠΕΔΥ.

(2) Περιλαμβάνεται και η δαπάνη για τα προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ.

(3) Περιλαμβάνονται η φαρμακευτική δαπάνη και η δαπάνη για παροχές ασθένειας του ΕΟΠΥΥ, τα επιδόματα ανεργίας του ΟΑΕΔ και οι δαπάνες προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών των δημόσιων νοσοκομείων.

(4) Αφορά τις μεταβιβάσεις του ΕΟΠΥΥ προς το ΕΚΑΒ.

(5) Περιλαμβάνονται και οι παροχές στους ανασφάλιστους υπερήλικες του ΟΓΑ.

Τα συνολικά έσοδα του ενοποιημένου κοινωνικού προϋπολογισμού στο 2018 προβλέπονται μειωμένα κατά 329 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017 κυρίως λόγω της μείωσης της κρατικής επιχορήγησης κατά 638 εκατ. ευρώ (και ειδικότερα κατά 363 εκατ. ευρώ της επιχορήγησης των νοσοκομείων, 214 εκατ.

ευρώ του ΕΟΠΥΥ και 60 εκατ. ευρώ του ΟΓΑ), η οποία εν μέρει εξισορροπείται από την αναμενόμενη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 362 εκατ. ευρώ.

Αντίστοιχα, τα έξοδα προβλέπονται μειωμένα κατά 243 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017, κυρίως λόγω της μείωσης της συνολικής συνταξιοδοτικής δαπάνης κατά 151 εκατ. ευρώ.

Για το 2017 το ταμειακό ισοζύγιο των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμοί Απασχόλησης, ΕΟΠΥΥ) και των Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.581 εκατ. ευρώ, ενώ σε δημοσιονομική βάση αναμένεται να ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 1.560 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, για το έτος 2018 διαμορφώνεται σε 1.495 εκατ. ευρώ και 1.929 εκατ. ευρώ (πίνακας 3.21).

Ασφαλιστικά Ταμεία

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των ασφαλιστικών ταμείων για το 2018 αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 859 εκατ. ευρώ, βελτιωμένο έναντι του 2017 κατά 1.057 εκατ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως:

- Στην αυξημένη πρόβλεψη κατά 306 εκατ. ευρώ στο σκέλος των εσόδων, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών (περιλαμβανομένων και των ρυθμίσεων οφειλών) κατά 360 εκατ. ευρώ έναντι του 2017, λόγω της αύξησης των εισφορών των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα από τη βελτίωση της απασχόλησης.
- Στη μειωμένη πρόβλεψη κατά 119 εκατ. ευρώ στο σκέλος των εξόδων έναντι του 2017, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης.
- Στην επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των απλήρωτων υποχρεώσεων των ασφαλιστικών ταμείων ως αποτέλεσμα της εντεινόμενης προσπάθειας εκκαθάρισης εκκρεμών αιτήσεων για εφάπαξ παροχές.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι και το 2018 συνεχίζονται οι δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εισπραξιμότητας των ασφαλιστικών εισφορών και οφειλών, την καταπολέμηση της αδήλωτης-ανασφάλιστης εργασίας μέσω και της συμβολής του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), καθώς και την ενίσχυση της συμμόρφωσης των εργοδοτών και των ασφαλισμένων στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα:

- Ενισχύεται το ΣΕΠΕ με νέο προσωπικό και προσλήψεις στον κλάδο της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων και στον κλάδο της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.
- Εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων ΣΕΠΕ με τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της ΑΑΔΕ.
- Αξιοποιείται το σύστημα ανάλυσης κινδύνου (risk analysis) για περαιτέρω στοχευμένους ελέγχους και αντιμετώπιση του φαινομένου της υποδηλωμένης εργασίας, καθώς και το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΣΕΠΕ με νέες λειτουργίες.

Παράλληλα, προωθείται η ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών σε συνεργασία με τη φορολογική διοίκηση, γεγονός που αναμένεται να βελτιώσει την εισπραξιμότητα. Η δημιουργία ενός ενοποιημένου μητρώου εισφερόντων, καθώς και η εναρμόνιση των εισπρακτικών διαδικασιών εκτιμάται ότι θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών.

**Πίνακας 3.22 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων - ΠΕΔΥ
(σε εκατ. ευρώ)**

	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
I. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης		
α) Ασφαλιστικά Ταμεία		
Έσοδα	43.097	43.403
Ασφαλιστικές εισφορές	12.775	13.143
Ρύθμιση οφειλών	1.122	1.114
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	395	395
Κοινωνικοί πόροι	655	670
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	14.628	14.627
Αντικριζόμενα έσοδα	18	18
Απόδοση περιουσίας	1.200	1.200
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	12.090	12.088
Λοιπά έσοδα	214	148
Έξοδα	42.592	42.473
Συντάξεις	28.870	28.696
Κύριας ασφάλισης	25.532	25.322
Επικουρικής ασφάλισης	3.338	3.374
Λοιπές παροχές ασθένειας	155	155
Προνοιακές παροχές	1.010	1.094
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	36	25
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	12.090	12.088
Λοιπές δαπάνες	214	201
Δαπάνες προσωπικού	217	214
Ταμειακό ισοζύγιο	505	930
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-703	-71
Ισοζύγιο κατά ESA	-198	859
β) ΟΑΕΔ, ΟΕΕ, ΟΕΚ		
Έσοδα	2.925	2.993
Ασφαλιστικές εισφορές	1.822	1.892
Ρύθμιση οφειλών	193	191
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	505	505
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	130	130
Απόδοση περιουσίας	67	67
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	95	95
Λοιπά έσοδα	113	113
Έξοδα	2.296	2.407
Επιδόματα ανεργίας	988	986
Προγράμματα απασχόλησης	350	450
Λοιπές προνοιακές παροχές	88	88
Μεταβιβάσεις στο ΙΚΑ	561	575
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	95	95
Δαπάνες προσωπικού	100	103
Λοιπές δαπάνες	115	110
Ταμειακό ισοζύγιο	629	586
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	10	0
Ισοζύγιο κατά ESA	639	586
γ) ΕΟΠΥΥ		
Έσοδα	5.566	5.286
Ασφαλιστικές εισφορές	4.592	4.535
Ρύθμιση οφειλών	170	161
Κοινωνικοί πόροι	0	0
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	314	100
Απόδοση περιουσίας	40	40
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	394	394
Λοιπά έσοδα	56	56
Έξοδα	5.454	5.250
Φαρμακευτική δαπάνη	2.270	2.200
Λοιπές παροχές ασθένειας	1.745	1.580
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	394	394
Δαπάνες προσωπικού	39	44

**Πίνακας 3.22 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων - ΠΕΔΥ
(σε εκατ. ευρώ)**

	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Διοικητικές δαπάνες	118	132
Μεταβιβάσεις προς φορείς Γενικής Κυβέρνησης <i>εκ των οποίων σε νοσοκομεία</i>	888 888	900 888
Ταμειακό ισοζύγιο	112	36
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	437	297
Ισοζύγιο κατά ESA	549	333
δ) ΟΓΑ, ΝΑΤ (μη ασφαλιστικές αρμοδιότητες)		
Έσοδα	251	191
Ασφαλιστικές εισφορές	5	5
Απόδοση περιουσίας	15	15
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	231	171
Έξοδα	156	184
Παροχή σε ανασφάλιστους υπερήλικες	122	122
Επίδομα ανασφάλιστων υπερηλικών	12	35
Δαπάνες προσωπικού	10	11
Διοικητικές δαπάνες	12	16
Ταμειακό ισοζύγιο	95	7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	95	7
Συνολικό ταμειακό ισοζύγιο ΦΚΑ	1.341	1.559
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-256	226
Συνολικό ισοζύγιο ΦΚΑ κατά ESA	1.085	1.785
ΙΙα. Νοσοκομεία		
Έσοδα	2.792	2.439
Ίδια έσοδα	143	149
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	1.505	1.141
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	888	888
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	13	18
Αντικριζόμενα έσοδα	243	243
Έξοδα	2.554	2.507
Αγαθά	1.310	1.258
εκ των οποίων Φάρμακο	731	684
Υγειονομικό υλικό	244	256
Ορθοπεδικό υλικό	105	126
Αντιδραστήρια	108	98
Λοιπές κατηγορίες	122	94
Δαπάνες προσωπικού	454	520
Υπηρεσίες	531	465
Δαπάνες για επενδύσεις	16	21
Αντικριζόμενα έξοδα	243	243
Ταμειακό ισοζύγιο	239	-67
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	235	208
Ισοζύγιο κατά ESA	473	141
ΙΙβ. ΥΠΕ - ΠΕΔΥ		
Έσοδα	190	193
Ίδια έσοδα	25	26
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	130	132
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	0	0
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	13	13
Αντικριζόμενα έσοδα	22	22
Έξοδα	188	190
Αγαθά	82	81
εκ των οποίων Φάρμακο	25	24
Υγειονομικό υλικό	19	21
Ορθοπεδικό υλικό	9	4
Αντιδραστήρια	14	18
Λοιπές κατηγορίες	15	14
Δαπάνες προσωπικού	46	47
Υπηρεσίες	25	27
Δαπάνες για επενδύσεις	13	13
Αντικριζόμενα έξοδα	22	22
Ταμειακό ισοζύγιο	2	3
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	2	3
Ταμειακό ισοζύγιο νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	241	-64
Εθνικολογιστικές προσαρμογές νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	235	208

**Πίνακας 3.22 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων - ΠΕΔΥ
(σε εκατ. ευρώ)**

	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Ισοζύγιο νοσοκομείων - ΠΕΔΥ κατά ESA	475	144
Συνολικό ταμειακό ισοζύγιο κοινωνικού προϋπολογισμού	1.581	1.495
Συνολικές εθνικολογιστικές προσαρμογές κοινωνικού προϋπολογισμού	-21	434
Συνολικό ισοζύγιο κοινωνικού προϋπολογισμού κατά ESA	1.560	1.929

ΟΓΑ - NAT

Στο ν.4387/2016 προβλέφθηκε η διατήρηση της αυτοτελούς νομικής προσωπικότητας των οργανισμών NAT και ΟΓΑ και μετά την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ, για την άσκηση των μη-ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων τους.

Ειδικότερα, ο ΟΓΑ αναλαμβάνει την καταβολή των παροχών στους ανασφάλιστους υπερήλικες ύψους 157 εκατ. ευρώ για το 2018. Για την καταβολή των ανωτέρω παροχών θα ενισχυθεί με ισόποση επιχορήγηση.

Το ισοζύγιο των προϋπολογισμών τους προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 7 εκατ. ευρώ.

Οργανισμοί Απασχόλησης

Το ισοζύγιο του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 586 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 43 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2017. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται κυρίως:

- Στην αύξηση των προβλεπόμενων εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές κατά 68 εκατ. ευρώ. Οι μεταβιβάσεις προβλέπονται στα 505 εκατ. ευρώ από τον τακτικό προϋπολογισμό και στα 130 εκατ. ευρώ από το ΠΔΕ, στα ίδια επίπεδα δηλαδή με το 2017.
- Στην αυξημένη δαπάνη για τα προγράμματα απασχόλησης, κατά 100 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017, η οποία προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 450 εκατ. ευρώ, με σκοπό την εφαρμογή των σχεδιαζόμενων ενεργητικών πολιτικών για την τόνωση της απασχόλησης μέσω των διαφόρων προγραμμάτων ενίσχυσης, κατάρτισης και επανένταξης στην αγορά εργασίας, καθώς και των προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας. Παράλληλα, η δαπάνη για τα επιδόματα ανεργίας αναμένεται να παραμείνει στο ύψος των 986 εκατ. ευρώ, ουσιαστικά αμετάβλητη σε σχέση με το 2017.

Ειδικότερα, για το 2018 περιλαμβάνονται και δράσεις όπως:

- Πρόγραμμα επιχορήγησης εργοδοτικών εισφορών για τη μετατροπή εργαζόμενων «με μπλοκάκι» σε μισθωτούς:
Πρόκειται για ένα πρόγραμμα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών με σκοπό τη μετατροπή της ψευδώς δηλωμένης αυτοαπασχόλησης εκ μέρους του εργοδότη σε μισθωτή εργασία. Με το εν λόγω πρόγραμμα ενισχύεται το θεσμικό πλαίσιο προστασίας της μισθωτής εργασίας αναφορικά με τις προβλέψεις της εργατικής νομοθεσίας (ωράρια, μισθοί, επιδόματα, δώρα εορτών, άδειες κ.λπ.).
- Πρόγραμμα για «εγκλωβισμένους» εργαζόμενους:
Το πρόγραμμα αφορά περιπτώσεις εργαζομένων που είναι απλήρωτοι για μεγάλο χρονικό διάστημα ή βρίσκονται σε καθεστώς επίσκεψης εργασίας ή απασχολούνται σε κλάδους με φθίνουσα πορεία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει οικονομική ενίσχυση αλλά και κατάρτιση των εργαζόμενων αυτών με νέες γνώσεις και ικανότητες, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν σε διαφορετικές θέσεις εργασίας και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την απειλή της ανεργίας. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται στα 100 εκατ. ευρώ και αναμένεται να δώσει διέξοδο σε 50.000 εγκλωβισμένους εργαζόμενους.
- Πρόγραμμα επιχορήγησης της «πρώτης πρόσληψης μισθωτού εργαζόμενου από επιχειρήσεις νέων, ηλικίας έως 35 ετών»:
Το πρόγραμμα ενισχύει τους νέους επιχειρηματίες έως 35 ετών, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής της επιχείρησης, για την πρώτη πρόσληψη εργαζομένου σε θέσεις μισθωτής εργασίας πλήρους απασχόλησης μέσω της επιχορήγησης για 12 μήνες του μισθολογικού και μη μισθολογικού

κόστους του νεοπροσλαμβανομένου για πλήρη απασχόληση. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα συμβάλει τόσο στην ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας όσο και στην προώθηση της μισθωτής εργασίας με θετική επίπτωση στην απασχόληση, ενώ σε πρώτη φάση αναμένεται να προκηρυχθούν 20.000 νέες θέσεις μισθωτής απασχόλησης.

Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του ΕΟΠΥΥ για το 2017 εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 549 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα συνεχίζεται η προσπάθεια για τη μείωση του ύψους των απλήρωτων υποχρεώσεων του ΕΟΠΥΥ σε τρίτους, η οποία αναμένεται να χρηματοδοτηθεί τόσο από την αύξηση των εσόδων του από ασφαλιστικές εισφορές, όσο και από τον συμψηφισμό υποχρεώσεων του Οργανισμού με οφειλόμενα ποσά από τους μηχανισμούς αυτόματων επιστροφών και κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής (clawback και rebate). Παράλληλα, το 2017 παρατηρείται αποκατάσταση της ροής απόδοσης προς τον ΕΟΠΥΥ των εισφορών για την υγειονομική περίθαλψη, γεγονός που εκτιμάται ότι θα επιτρέψει με τη σειρά του, την ομαλή χρηματοδότηση των δημόσιων νοσοκομείων.

Αντίστοιχα, για το 2018, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του ΕΟΠΥΥ αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 333 εκατ. ευρώ. Η πρόβλεψη για αυξημένα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές, σε συνδυασμό με τη σημαντική μείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων του Οργανισμού προς τρίτους, οδήγησαν στη μείωση του ύψους της κρατικής επιχορήγησης κατά 214 εκατ. ευρώ έναντι του 2017. Ειδικότερα, η κρατική επιχορήγηση αναμένεται να διαμορφωθεί σε 100 εκατ. ευρώ και προορίζεται να διατεθεί για την κάλυψη της δαπάνης υγειονομικής περίθαλψης των ανασφάλιστων πολιτών.

Αναφορικά με τις δαπάνες, η συγκράτηση της φαρμακευτικής δαπάνης και της δαπάνης των παρόχων υγείας σε δεδουλευμένη βάση εντός των ορίων που έχουν προσδιοριστεί στο ΜΠΔΣ 2018-2021, δηλαδή σε 2.001 εκατ. ευρώ για τη φαρμακευτική δαπάνη και σε 1.462,5 εκατ. ευρώ για τις διάφορες κατηγορίες παροχών ασθένειας, αποτελεί κύριο στόχο του ΕΟΠΥΥ και για το 2018. Βασικό εργαλείο για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων αποτελούν οι μηχανισμοί αυτόματων επιστροφών (clawback) και κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής (rebate), η εφαρμογή των οποίων από το 2017 έχει επεκταθεί και σε λοιπές κατηγορίες παρόχων υγείας (υπηρεσίες ειδικής αγωγής, ιατρικές υπηρεσίες, πρόσθετη περίθαλψη) καθώς και σε συμβεβλημένους παρόχους ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής.

Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ)

Τα δημόσια νοσοκομεία και το Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΥΠΕ-ΠΕΔΥ) αναμένεται στο τέλος του 2017 να εμφανίσουν θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ύψους 475 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι η εμφανιζόμενη αύξηση στις μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στο 2017 οφείλεται στις νομοθετικές παρεμβάσεις για αύξηση της αποζημίωσης των εφημεριών και των λοιπών παροχών του νοσηλευτικού προσωπικού.

Στο έτος 2018 προβλέπεται θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ύψους 144 εκατ. ευρώ. Ως προς τα έσοδα, σημειώνεται ότι οι συνολικές μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό προβλέπονται μειωμένες κατά 363 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2017, ωστόσο οι επιδράσεις από την εν λόγω μείωση αναμένεται να εξισορροπηθούν από την περαιτέρω ομαλοποίηση των μεταβιβάσεων του ασφαλιστικού συστήματος (ΕΟΠΥΥ).

7. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) αποτελούν υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης. Ο εν λόγω υποτομέας αποτελείται από τους Δήμους (ΟΤΑ α' βαθμού), τις Περιφέρειες (ΟΤΑ β' βαθμού) και τα νομικά πρόσωπα αυτών, τα οποία είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Για την εκπλήρωση της αποστολής και της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρονται πόροι από τον Κρατικό Προϋπολογισμό οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία τους.

Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) και μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού

Η βασικότερη πηγή εσόδων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ). Οι ΚΑΠ αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, και προσδιορίζονται βάσει σχετικών διατάξεων, με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών τους.

Για τους Δήμους, το 2017, οι ΚΑΠ εκτιμάται να διαμορφωθούν στα 2.311 εκατ. ευρώ και για το 2018, προβλέπεται να ανέλθουν στα 2.402 εκατ. ευρώ. Επιπλέον οι Δήμοι, το 2017, θα λάβουν ειδική επιχορήγηση ύψους 22 εκατ. ευρώ, η οποία αφορά τη δαπάνη μισθοδοσίας από την επανασύσταση της Δημοτικής Αστυνομίας. Για το 2018, η ειδική επιχορήγηση προβλέπεται στα 39 εκατ. ευρώ, η οποία θα καλύπτει και το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων για το σχολικό έτος 2018-2019 (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2018).

Για τις Περιφέρειες, το 2017, οι ΚΑΠ εκτιμάται να διαμορφωθούν στα 671 εκατ. ευρώ, και για το 2018, προβλέπεται να ανέλθουν στα 738 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.23 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) και Ειδική Επιχορήγηση Δήμων και Περιφερειών από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2017	2018
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
A. ΟΤΑ Α' βαθμού - Δήμοι (I + II)	2.333	2.441
I. ΚΑΠ Δήμων (α+β + γ)	2.311	2.402
α. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	900	1.000
β. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.252	1.235
γ. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ	159	167
II. Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' βαθμού	22	39
B. ΟΤΑ Β' βαθμού - Περιφέρειες	671	738
I. ΚΑΠ Περιφερειών (α+β)	671	738
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	318	328
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	353	410
Γ. ΚΑΠ Α' και Β' βαθμού (A.I + B.I)	2.982	3.140
Δ. Σύνολο μεταβιβάσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπ. Εσωτερικών (A + B)	3.004	3.179

Ενοποιημένος Προϋπολογισμός ΟΤΑ

Ο ενοποιημένος προϋπολογισμός των ΟΤΑ περιλαμβάνει τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα αυτών που ανήκουν στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Το ισοζύγιο κατά ΕΣΑ του ενοποιημένου προϋπολογισμού των ΟΤΑ προκύπτει από τον συνυπολογισμό του ταμειακού ισοζυγίου των Δήμων, των Περιφερειών και των νομικών προσώπων και από την μεταβολή των ανεξόφλητων υποχρεώσεών τους προς τρίτους.

Το ταμειακό ισοζύγιο του ενοποιημένου προϋπολογισμού των ΟΤΑ διαρθρώνεται σε έσοδα και έξοδα. Τα έσοδα διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα, εκ των οποίων τις κυριότερες πηγές αποτελούν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ), οι οποίοι αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, οι επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και τα λοιπά ίδια έσοδα. Αντίστοιχα, τα έξοδα διακρίνονται σε αμοιβές προσωπικού, προνοιακά επιδόματα, δαπάνες για επενδύσεις και λοιπές δαπάνες.

Εκτιμήσεις 2017

Το ισοζύγιο του ενοποιημένου προϋπολογισμού των ΟΤΑ, σε δημοσιονομική βάση, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, αναμένεται να διαμορφωθεί στα 171 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 29 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2018-2021. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στα μειωμένα λοιπά έσοδα, στις αυξημένες αμοιβές προσωπικού και τις λοιπές δαπάνες. Θα πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι υπήρξε ένταξη νέων νομικών προσώπων στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης από την ΕΛΣΤΑΤ στο 2017, γεγονός που επηρεάζει το αποτέλεσμα, ειδικά ως προς τις αμοιβές.

Προβλέψεις 2018

Το ισοζύγιο, σε δημοσιονομική βάση, του ενοποιημένου προϋπολογισμού των ΟΤΑ προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 342 εκατ. ευρώ το 2018, μειωμένο κατά 56 εκατ. ευρώ σε σχέση με το ΜΠΔΣ 2018-2021. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στις μειωμένες μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, στα μειωμένα λοιπά έσοδα και στις αυξημένες αμοιβές προσωπικού, λόγω των νέων προσλήψεων, του κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, καθώς και της ένταξης νομικών προσώπων των ΟΤΑ στο μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Πίνακας 3.24 Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2017	2018
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
I. Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ)	2.982	3.140
α. ΚΑΠ Δήμων	2.311	2.402
β. ΚΑΠ Περιφερειών	671	738
II. Επιχορήγηση σε ΟΤΑ	38	53
α. Ειδική επιχορήγηση σε Δήμους	22	39
β. Λοιπές επιχορηγήσεις	17	14
Σύνολο μεταβιβάσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ	3.020	3.193

**Πίνακας 3.25 Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ
(σε εκατ. ευρώ)**

Κατηγορία	2017		2018	
	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
A Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	7.424	7.014	7.761	7.276
1 Επιχορηγήσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	3.037	3.020	3.319	3.193
2 Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	846	562	826	549
3 Τόκοι	41	41	41	41
4 Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	14	18	14	18
5 Λοιπά έσοδα	2.622	2.577	2.702	2.629
- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1143	1060	1196	1079
- Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	578	557	595	575
- Λοιπά ίδια έσοδα	405	485	400	486
- Έσοδα ΠΟΕ	495	475	511	489
6 Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	864	795	858	846
B Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	7.147	6.800	7.307	6.909
1 Αμοιβές προσωπικού	2.248	2.278	2.280	2.348
2 Προνοιακά επιδόματα	733	742	725	739
3 Τόκοι	71	58	71	58
4 Δαπάνες για επενδύσεις	1.288	929	1.328	993
5 Λοιπές δαπάνες	1.917	1.971	2.018	1.899
- Πληρωμές ΠΟΕ	316	316	397	285
- Μεταβιβάσεις σε τρίτους	205	205	205	205
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	1.397	1.451	1.416	1.410
6 Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	890	822	884	872
Ταμειακό ισοζύγιο	276	214	454	367
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-77	-44	-56	-80
Λοιπές προσαρμογές (ΔΕΗ)	0	0	0	55
Ισοζύγιο κατά ESA	200	171	398	342

8. Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί Γενικής Κυβέρνησης

Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (ΔΕΚΟ) ανά Υπουργείο εμφανίζονται στον πίνακα 3.26.

Πίνακας 3.26 ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο	
1	Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ
2	Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ
3	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας Ελληνικά Άμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ Ηλεκτρομηχανική Κύμης ΕΠΕ
4	Υπουργείο Οικονομικών Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ
5	Υπουργείο Υγείας Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)
6	Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚΤΠ) ΑΕ
7	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Πράσινο Ταμείο
8	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ ΟΣΕ ΑΕ ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ * Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ) ΑΕ * Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ) ΑΕ Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑΣΥ) ΑΕ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) Συμβάσεις παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων
9	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)
10	Υπουργείο Τουρισμού Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)

* Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και η ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία του έτους 2018.

Στον πίνακα 3.27 αποτυπώνονται τα συνολικά οικονομικά μεγέθη των προϋπολογισμών των επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ για τα έτη 2017 και 2018, ενώ στον πίνακα 3.28 απεικονίζεται το ισοζύγιο τους ανά υπουργείο, σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA.

Πίνακας 3.27 Ενοποιημένος Προϋπολογισμός ΔΕΚΟ Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)		
	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
Έσοδα	3.212	2.822
Έσοδα από πωλήσεις	1.384	1.362
Έσοδα από τόκους	92	79
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	610	325
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	869	793
Λοιπά έσοδα	257	262
Δαπάνες	3.537	2.983
Αμοιβές προσωπικού	633	591
Τόκοι	414	381
Δαπάνες επενδύσεων	1.079	783
Λοιπές δαπάνες	1.411	1.228
Ισοζύγιο (προ καταπτώσεων εγγυήσεων)	-325	-161
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων που εξυπηρετούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό*	855	927

Ισοζύγιο κατά ESA μετά καταπτώσεων εγγυήσεων	530	766
---	------------	------------

* Τα ποσά που αφορούν έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων είναι σε ακαθάριστη βάση.

Πίνακας 3.28 Ισοζύγιο ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)		
	2017 Εκτιμήσεις	2018 Προβλέψεις
1 Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
2 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	-5	40
Ισοζύγιο	-5	40
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
3 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	65	53
Ισοζύγιο	-1	1
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	66	52
4 Υπουργείο Οικονομικών	30	68
Ισοζύγιο	-15	9
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	45	58
5 Υπουργείο Υγείας	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
6 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
7 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	223	158
Ισοζύγιο	223	158
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
8 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	131	484
Ισοζύγιο	-614	-332
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	744	816
9 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	74	-39
Ισοζύγιο	74	-39
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
10 Υπουργείο Τουρισμού	12	2
Ισοζύγιο	12	2
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	0	0
Σύνολο ΔΕΚΟ κατά ESA	530	766
Ισοζύγιο	-325	-161
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	855	927

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα 3.28, το ισοζύγιο των ΔΕΚΟ, προβλέπεται σε πλεόνασμα ύψους 766 εκατ. ευρώ στο 2018, έναντι πλεονάσματος ύψους 530 εκατ. ευρώ των εκτιμήσεων του έτους 2017.

Κύρια πηγή εσόδων των ανωτέρω φορέων αποτελούν τα έσοδα από πωλήσεις υπηρεσιών και δευτερευόντως οι επιχορηγήσεις του ΠΔΕ για την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών, ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών, των υποδομών, της πληροφορικής, των επικοινωνιών και των νέων τεχνολογιών.

Η ανάλυση των ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο, έχει ως εξής:

- Στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης περιλαμβάνεται η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ), με αποστολή τη στήριξη και ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καλύπτοντας κυρίως, ανάγκες σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, συστήματα, εργαλεία και διαδικασίες, μεταφορά τεχνογνωσίας και υλικοτεχνική υποδομή. Ο προϋπολογισμός της ΜΟΔ ΑΕ προβλέπεται ισοσκελισμένος στο έτος 2018.

- Στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης εποπτευόμενος φορέας είναι η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της ΕΡΤ για το έτος 2018, προβλέπεται θετικό ύψους 40,0 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμώμενου ελλείμματος 5,0 εκατ. ευρώ του έτους 2017. Σημειώνεται ότι το αρνητικό αποτέλεσμα του 2017 οφείλεται στην απόδοση επιπλέον μερίσματος 38,0 εκατ. ευρώ στο Ελληνικό Δημόσιο, για τις οικονομικές χρήσεις των ετών 2014 και 2015.
- Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, περιλαμβάνονται οι εταιρείες Ελληνικά Άμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ και Ηλεκτρομηχανική Κύμης ΕΠΕ, η οποία έχει τεθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης. Το θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα προκύπτει, κυρίως, από την ΕΑΣ ΑΒΕΕ και προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 53 εκατ. ευρώ στο έτος 2018.
- Στο Υπουργείο Οικονομικών, περιλαμβάνεται ο φορέας Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ, το πλεόνασμα της οποίας στο έτος 2018 προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 68 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμήσεων ύψους 30 εκατ. ευρώ του έτους 2017.
- Στο Υπουργείο Υγείας εποπτευόμενη ΔΕΚΟ είναι το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), με βασικό σκοπό την προστασία και την προαγωγή της δημόσιας υγείας, την επιδημιολογική επιτήρηση λοιμωδών νοσημάτων, τη λειτουργία μονάδων ειδικών λοιμώξεων, την αντιμετώπιση έκτακτων κινδύνων για τη δημόσια υγεία, καθώς και την υποστήριξη ειδικών και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού. Για τα έτη 2017 και 2018 τα έσοδα και τα έξοδα του ΚΕΕΛΠΝΟ αναμένεται να οδηγήσουν σε ισοσκελισμένο αποτέλεσμα.
- Στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εποπτευόμενη ΔΕΚΟ είναι η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) ΑΕ, η οποία υλοποιεί έργα για λογαριασμό της δημόσιας διοίκησης, δράσεις κρατικών ενισχύσεων και οριζόντια έργα τεχνολογιών πληροφορικής, τα οποία χρηματοδοτούνται από κοινοτικά προγράμματα, το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ και τον τακτικό προϋπολογισμό. Η εταιρεία παρουσιάζει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό στα έτη 2017 και 2018.
 - Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας περιλαμβάνεται ο φορέας Πράσινο Ταμείο, τα έσοδα του οποίου προέρχονται κυρίως από τη ρύθμιση αυθαιρέτων κτισμάτων, τα τέλη διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και πρόστιμα από παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Το πλεόνασμα του Πράσινου Ταμείου στο 2018 προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 158 εκατ. ευρώ μειωμένο σε σχέση με το έτος 2017, λόγω της εκτιμώμενης αύξησης των προγραμμάτων και των δράσεων που χρηματοδοτεί ο φορέας με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών περιλαμβάνονται οι φορείς ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ, Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) ΑΕ, ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ, Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ, Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ) ΑΕ, Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑΣΥ) ΑΕ, Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ), ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ, οι συμβάσεις παραχώρησης πέντε (5) αυτοκινητοδρόμων, ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ) ΑΕ. Το ισοζύγιο των φορέων του εν λόγω υπουργείου κατά το έτος 2018, προβλέπεται θετικό ύψους 484 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμώμενου πλεονάσματος 131 εκατ. ευρώ στο έτος 2017. Στη βελτίωση αυτή, συνετέλεσε σε μεγάλο βαθμό, η σταδιακή ολοκλήρωση των οδικών έργων στους πέντε (5) αυτοκινητοδρόμους. Τονίζεται ότι τα οικονομικά μεγέθη της ΤΡΑΙΝΟΣΕ αφορούν στο χρονικό διάστημα από 1/1/2017 έως την 14/9/2017, ημερομηνία ολοκλήρωσης της αποκρατικοποίησης. Στο έτος 2018, πέραν της ΤΡΑΙΝΟΣΕ δεν περιλαμβάνονται και τα οικονομικά μεγέθη της ΕΕΣΣΤΥ, λόγω της επικείμενης αποκρατικοποίησής της.
- Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπάγονται ο Ελληνικός Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), ο οποίος αποτελεί κεντρικό φορέα ασφαλιστικής κάλυψης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα και ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών

Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), με σκοπό τη διαχείριση των εισροών από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Στη διαμόρφωση του αποτελέσματος περιλαμβάνεται και η προσαρμογή του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ) με εκτιμώμενο πλεόνασμα για το έτος 2017 ύψους 89 εκατ. ευρώ και προβλεπόμενο έλλειμμα στο έτος 2018 ποσού 51 εκατ. ευρώ. Αντίθετα ο ΕΛΓΑ λόγω αυξημένης καταβολής, στο έτος 2017, αποζημιώσεων στους αγρότες, για τις ζημιές στο φυτικό κεφάλαιο αναμένεται να εμφανίσει έλλειμμα 15 εκατ. ευρώ, ενώ στο έτος 2018 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα 12 εκατ. ευρώ.

- Τέλος, στο Υπουργείο Τουρισμού, περιλαμβάνεται ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ). Η κυριότερη δράση του οποίου είναι η διαφήμιση και προβολή της χώρας στο εσωτερικό και εξωτερικό ως τουριστικού προορισμού. Τα έσοδά του ΕΟΤ προέρχονται κυρίως από την απόδοση ποσοστού επί των μικτών κερδών του Δημοσίου των Καζίνο Κέρκυρας και Πάρνηθας, καθώς και από την ενίσχυσή του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, για κάλυψη τόσο των λειτουργικών, όσο και των επενδυτικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένης και της αναφερόμενης ανωτέρω κύριας δραστηριότητας. Η οικονομική επίδοση του οργανισμού, για το 2018 προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 2 εκατ. ευρώ.

9. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στο πλαίσιο της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) προβλέπεται η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, καθώς και η εκκαθάριση και αποπληρωμή εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης. Για το λόγο αυτό, προβλέπεται ειδική χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ αποκλειστικά για την αποπληρωμή των ανωτέρω υποχρεώσεων.

Για το σκοπό αυτό, υλοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, μέσω της ενίσχυσης των προϋπολογισμών τους, ενώ χρηματοδοτείται επίσης η αποπληρωμή εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης και εκκρεμών επιστροφών φόρων.

Αναλυτικότερα, τον Ιούνιο του 2016 με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι λοιπές λεπτομέρειες για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ενώ το 2017 με κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι λοιπές λεπτομέρειες για την εξόφληση εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης. Παράλληλα, συστάθηκε λογαριασμός του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος, ο οποίος πιστώνεται με το προϊόν της ειδικής χρηματοδότησης από τον ΕΜΣ.

Η υλοποίηση του προγράμματος ξεκίνησε από τα μέσα του μηνός Ιουλίου 2016 μετά την εκταμίευση ποσού 1.800 εκατ. ευρώ από τον ΕΜΣ. Εντός του 2016 εκταμιεύτηκε επιπλέον ποσό 1.700 εκατ. ευρώ. Επίσης, τον Ιούλιο του 2017 εκταμιεύτηκε ποσό 800 εκατ. ευρώ, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό εκταμίευσης από τον ΕΜΣ ως το τέλος Σεπτεμβρίου 2017 στα 4.300 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, ως το τέλος Σεπτεμβρίου 2017 αποπληρώθηκαν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, επιστροφές φόρων και εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης συνολικού ύψους 4.284 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.29 Πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών Ιούλιος 2016 έως Σεπτέμβριος 2017 (σε εκατ. ευρώ)						
	Ενισχύσεις πιστώσεων - Επιχορηγήσεις			Πληρωμές		
	Ιούλιος -Δεκέμβριος 2016	Ιανουάριος -Σεπτέμβριος 2017	Σύνολο	Ιούλιος -Δεκέμβριος 2016	Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2017	Σύνολο
Κράτος*	467,1	1,3	468,4	467,1	0,5	467,6
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	80,5	110,6	191,1	56,2	109,1	165,3
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	1.096,8	380,8	1.477,7	922,3	336,4	1.258,6
<i>εκ των οποίων ΕΟΠΥΥ</i>	<i>674,8</i>	<i>0,0</i>	<i>674,8</i>	<i>503,5</i>	<i>79,0</i>	<i>582,5</i>
Νοσοκομεία	1.148,3	43,4	1.191,7	1.034,9	113,4	1.148,2
Νομικά Πρόσωπα	270,0	120,1	390,1	267,7	103,3	371,0
Σύνολο Γενικής Κυβέρνησης	3.062,8	656,2	3.719,0	2.748,1	662,6	3.410,8
Επιστροφές φόρων	405,0	145,0	550,0	380,3	169,7	550,0
Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης	0,0	445,0	445,0	0,0	323,5	323,5
Σύνολο	3.467,8	1.246,2	4.714,0	3.128,5	1.155,8	4.284,2

* Ποσό ύψους 419,7 εκατ. ευρώ συμψηφίστηκε με οφειλές προς το Δημόσιο.

Μετά τη θετική αξιολόγηση της πορείας του προγράμματος έως το τέλος Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους, εκταμιεύτηκε από τον ΕΜΣ επιπλέον ποσό 800 εκατ. ευρώ στο τέλος Οκτωβρίου 2017. Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης αυτής αναμένεται να αποδοθεί στους φορείς της Γενικής

Κυβέρνησης εντός του 2017. Εντός του 2018 αναμένεται επιπλέον χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ. Οι εκταμιεύσεις του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων θα προσαρμόζονται ανάλογα με την πορεία της χρηματοδότησης από τον ΕΜΣ.

Με την υλοποίηση του προγράμματος, εμφανίζεται σταδιακή μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, καθώς τον Σεπτέμβριο του 2017 ανέρχονται σε 4.490 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 1.489 εκατ. ευρώ σε σχέση με το τέλος του 2015. Με τη συνέχιση της ομαλής χρηματοδότησης από τον ΕΜΣ, αναμένεται να συνεχιστεί και η μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης εντός του 2018. Παράλληλα, με την εντατικοποίηση της προσπάθειας εκκαθάρισης και αποπληρωμής εκκρεμών επιστροφών φόρων και εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, αναμένεται σημαντική μείωση των αντίστοιχων μεγεθών.

Τα ποσά χρηματοδοτήσεων για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εκταμιεύονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και εμφανίζονται στους προϋπολογισμούς των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με ισόποση αύξηση των εσόδων τους (είσπραξη επιχορηγήσεων από το κράτος) και αύξηση των δαπανών τους για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους. Σε δημοσιονομική βάση επέρχεται αντίστοιχη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης προς ιδιώτες. Ως τελικό αποτέλεσμα, σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης, η επίπτωση του προγράμματος καθίσταται δημοσιονομικά ουδέτερη.